

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 900 lir - Leto XLIV. št. 82 (13.020)

Trst, petek, 15. aprila 1988

Sinoči pred ameriškim klubom v Neaplju eksplodiral avto poln eksploziva

Atentat v Neaplju zahteval 5 mrtvih

Med ubitimi tudi ameriški državljani

Preiskovalci so mnenja, da je treba storilce krvavega dejanja iskati med bližnjevzhodnimi teroristi
Nekateri sinočni atentat povezujejo z ameriškim bombardiranjem Libije pred dvema letoma

Od avta, ki je eksplodiral pred vhodom ameriškega kluba, je ostal le kup brezoblične pločevine

(AP)

NEAPELJ — V strahoviti sinočni eksploziji pred vhodom v klub za ameriške vojake v središču Neaplja je po prvih podatkih umrlo pet oseb, sedemnajst pa jih je bilo ranjenih. Med ranjenci je najhujše poškodovana 27-letna Rosaria Grima, ki se v neapeljski bolnišnici Pellegrini bori s smrtjo. Vsi umrli so bili ob eksploziji v notranjosti kluba ali pa v neposredni bližini vhoda v klub, njihova trupla pa so bila zaradi izredne moči popolnoma iznakažena, tako da jih je izredno težko prepoznati. Doslej so ugotovili le, da sta bili med žrtvami dve ženski in da je med umrlimi vsaj en ameriški državljani.

Podrobnosti še niso znane, vendar pa so preiskovalci prepričani, da gre za atentat. Po podatkih policije je bila sinoči v ameriškem klubu slovesnost v čast komandanta ameriškega rušilca Paul, ki je včeraj priplul v Neapelj. V klubu je bilo približno 60 do 70 oseb, ko je točno ob 20. uri pred vhodom eksplodiral avtomobil napolnjen z eksplozivom. Moč eksplozije je bila strahotna in ozka ulica, v kateri se klub nahaja, jo je še povečala. V trenutku eksplozije so bile v bližini vho-

da v klub štiri osebe, ki so bile takoj mrtve. Prišlo je tudi do požara, ki se je hitro širil in zajel številne avtomobile. Na kraju eksplozije je bilo kot na bojišču. Vseposvods so bile same razbitine in v krogu nekaj sto metrov so se zaradi eksplozije razbila vsa stekla. Vhod v ameriški klub je dobesedno odneslo, v notranjosti pa je nastal pravi kaos s številnimi ranjenimi.

Odgovornosti za atentat si za zdaj še ni prevzela nobena teroristična organizacija, vendar pa se pozornost preiskovalcev usmerja predvsem k bližnjevzhodnemu in še posebej libijskemu terorizmu. To povezujejo z dejstvom, da so Američani ravno pred dvema letoma, v noči s 14. na 15. april 1986, bombardirali Bengazi in Tripoli. Ameriška akcija je takrat predstavljala maščevanje za domnevni libijski atentat v neki berlinski diskoteki, kjer so bili najštevilnejši gostje prav ameriški vojaki. Po napadu na Tripoli in Bengazi so Libijci zagrozili s povračilnimi ukrepi in zato je po mnenju nekaterih policijskih predstavnikov v Neaplju prav »libijska« sled v sinočnjem atentatu tudi najbolj verjetna.

Mina v Zalivu poškodovala ameriško fregato

WASHINGTON — Ameriška fregata Samuel B. Roberts je pri iranskem otoku Farsi naletela na mino. Kot je sporočil Pentagon je eksplozija ranila šest mornarjev. Mina je eksplodirala pod vodno črto, tako da je voda vdrla v strojnico. Zahvaljujoč se vodotesnim prekatom in pomožnemu motorju fregata nadaljuje plovbo s svojimi sredstvi, spremlja pa jo križarka Wainwright.

To je prvič, da neka ameriška vojna ladja naleti na mino v Zalivu. V preteklosti so jo skupile številne trgovske ladje in tankerji, nikoli pa vojaške. Fregata se je vračala v Bahrain, potem ko je pospremila konvoj kuvajskih ladij pod ameriško zastavo.

Umrla je Camilla Ravera

RIM — V izredno visoki starosti (99 let) je v Rimu umrla senatorka Camilla Ravera, ena izmed ustanoviteljev KPI. Ravera je bila prva ženska, ki je postala dosmrtni senator, obenem pa je bila tudi eden izmed najpomembnejših članov komunistične partije. Po poklicu je bila učiteljica, že zelo mlada pa se je popolnoma posvetila aktivnemu političnemu življenju.

V Ženevi podpisan sporazum o rešitvi afganistanskega vprašanja

Dogovor o dokončnem umiku sovjetskih oboroženih sil iz Afganistana

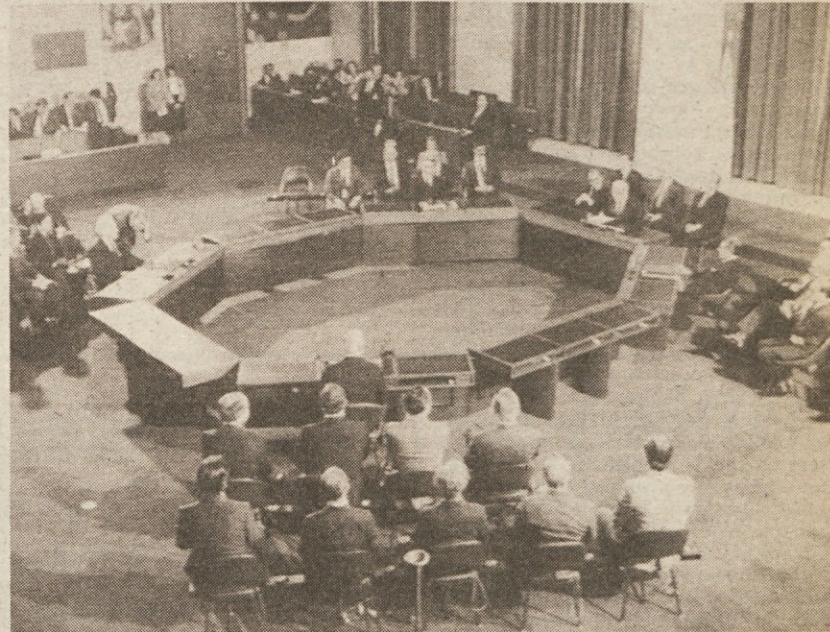
ŽENEVA — V prisotnosti generalnega tajnika OZN Pereza de Cuellarja so včeraj v palači OZN v Ženevi zunanji ministri Afganistana, Pakistana, SZ in ZDA podpisali mednarodni sporazum o politični rešitvi afganistanskega vprašanja. Sporazum je sestavljen iz štirih dokumentov in memorandumov, ki določa, da bo OZN nadzorovala izvajanje določil sporazuma.

Štirje dokumenti govorijo o bodočih odnosih med Afganistanom in Pakistanom, ki naj temeljijo na načelih nevmešavanja, o vrnitvi afganistanskih beguncev v domovino, o mednarodnem jamstvu SZ in ZDA glede teritorialne nedotakljivosti in politične samostojnosti obeh držav in o umiku sovjetskih čet iz Afganistana. Sporazum bo začel veljati 15. maja, takrat pa se bo začel tudi sovjetski umik. SZ naj bi že do 15. avgusta letos umaknila polovico svojih čet, vseh 115.000 sovjetskih vojakov, kolikor jih je trenutno v Afganistanu, pa naj bi se vrnilo v domovino do 15. februarja prihodnjega leta. S podpisom ženevskega dogovora naj bi bilo tako konec več

kot osemletnega spopada, v katerem je padlo nad milijon žrtev, Afganistan pa zapustilo pet milijonov beguncev.

Toda novi sporazum je v celoti prežrl vprašanje mudžahedinov, ki se borijo proti režimski in sovjetski vojski. Uporniki so ženevski sporazum zavrnili in napovedali še hujše boje. Da bo boj res hud, napovedujejo tudi izjave ameriškega in sovjetskega zunanjega ministra Shultza in Sevardnadzeja glede »simetrije« pošiljanja vojaške in druge pomoči upornikom oziroma režimu v Kabulu. Z drugimi besedami to pomeni, da je do prekinitve spopadov še daleč, obstaja pa resna nevarnost, da se sedanja vojna med uporniki in režimskimi silami po odhodu rdeče armade sprevrže v množico manjših vojn med sedanjimi upornimi zavezniki. V boju za oblast bodo namreč prišla na dan vsa nasprotja afganistanske opozicije in ki so jih v zadnjem obdobju premostili le zaradi skupnega boja proti kabaljskemu režimu.

Na sliki: pogled na dvorano, kjer so podpisali sporazum

Ugrabitelji osvobodili enega talca

V Alžiru se mučno čakanje nadaljuje

ALŽIR — Zračni gusarji so sinoči v Alžiru osvobodili enega talca in ne sorodnik kuvajtskega emira, kot so to prvotno napovedali. To je prvi konkretni uspeh mrzličnih pogajanj med ugrabitelji in alžirskim notranjim ministrom Hedijem Hedirjem.

Ozračje na letališču Bumedien v Alžiru je bilo ves dan naelektrano. Ob razočaranju, ker ugrabitelji niso osvobodili potnikov, kot so se baje domenili v ciprski Larnaki, pa so vsi vseeno upali, da bo prišlo do premikov pred koncem dneva. Ugrabitelji so namreč dovolili, da so za nekaj ur premestili letalo na bolj obroben del letališča, ker je v Alžir prispel zambijski predsednik Kenneth Kaunda. Še večje upanje pa je vzbudilo dejstvo, da so zračni gusarji dovolili nekemu alžirskemu zdravniku, da je na krovu letala pregledal deset potnikov. Prav tako so dovolili tehnikom, da so popravili klimatsko napra-

vo, letališkemu osebju pa, da je vsaj delno očistilo letalo.

S svojo običajno umirjenostjo so torej alžirski pogajalci začeli težki psihološki boj z ugrabitelji, ki še vedno vztrajajo, da mora Kuvajt osvoboditi 17 islamskih teroristov, ki so zaprti v njegovih zaporih. Notranjemu ministru Hadiriju pomaga tudi član tajništva vladajoče stranke FLN Mohamed Tahar, ki je izvedenec za palestinska vprašanja. O rezultatih alžirski pogajalci dosledno obveščajo kuvajtsko delegacijo, ki jo vodi zunanji minister Saud al Asemi.

Medtem pa je kuvajtski dnevnik Al Kabas objavil vest, da so islamski skrajneži poskušali ugrabiti še eno kuvajtsko letalo, da bi lažje izsiljevali kuvajtsko vladno. Podrobnosti te »spodletele ugrabitve« dnevnik ni navedel, s svojim pisanjem pa je še okrepil ogorčenje v Kuvajtu. Tu so včeraj pokopali žrtvi, ki so ju ugrabitelji v Larnaki ubili. Svojci

žrtev so zahtevali, naj kuvajtske oblasti izvedejo smrtno obsodbo nad dvema od 17 teroristov, ki sta bila zaradi krvavih atentatov na ameriško in francosko veleposlaništvo obsojena na smrt. Eden od teh je sorodnik lmda Fejeza Mugnieha, ki se je baje v iranskem Mešedu skrivaj vkrca v kuvajtski boeing 747.

Francoski dnevnik France Soir pa je včeraj zapisal, da so zahodne tajnoobveščevalne službe in palestinski pogajalci potrdili, da se na krovu kuvajtskega letala res nahaja Mugnieh, ki je bil do nedavnega vodja »udarne skupine« libanonskih hezbollahov. Njemu pripisujejo odgovornost za številne ugrabitve tujcev v Libanonu. V nemilost je padel, ko je v Bejrutu ugrabil tri sovjetske diplomate. V odgovor mu je nekdo v vreči poslal trupla treh vidnih predstavnikov njegovega klana in s tem dosegel osvoboditev treh diplomatov. Sedanja ugrabitev naj bi bila njegova zadnja priložnost, da obnovi svoj »ugled«.

Vladna nagrada za ZTT

RIM — V promoteki rimskega županstva na Campidogliu so včeraj slovesno podelili vsakoletne (letos teče že tretje leto) nagrade za kulturo, ki jih podeljuje predsedstvo ministrskega sveta pisateljem, pesnikom, znanstvenim publicistom, znanstvenim raziskovalcem, prevajalcem, knjigarnam, založniškim hišam, tiskarskim podjetjem ter raznim kulturnim ustanovam, ki so se v preteklem letu posebno izkazali pri širjenju znanja in kulture. Med številnimi letošnjimi nagrajenci je tudi Založništvo tržaškega tiska, ki je bilo deležno visokega priznanja predvsem zato, ker je odigralo pomembno vlogo knjižnega založniškega mostu med Italijo in Jugoslavijo. Pri tem so mišljene zlasti knjižne izdaje prevodov italijanskih avtorjev v slovenščini in obratno.

D. K.

Kandidati KPI za upravne volitve

NA 5. STRANI

Pred pričetkom razprave o zaupnici novi vladi Oster boj za imenovanje več desetih podtajnikov

RIM — Potem ko je Ciriaco De Miti po dolgih in razburljivih političnih dogodivščinah uspelo, da je prenesel del svoje prtljage in del svojih zvestih sodelavcev, kot je Misasi, s Trga del Gesù v Palačo Chigi, in sedaj, ko so dokončno znani tudi ne ravno presenetljivi rezultati totnoministrov, je preostala novemu ministrskemu predsedniku pred torkovim pričetkom razprave o zaupnici v parlamentu še skrb, kako napolniti seznam šestdesetih imen bodočih podministrov. Po totnoministih so se začela ugibanja o totnopodtajnikih. Vse kaže, da tudi pri tej igri ne bo visokih kvot, ker ni pričakovati velikih sprememb. Socialisti so že napovedali, da bodo potrdili vse dosedanje podtajnike, kot so potrdili ministre. To v političnem jeziku lahko pomeni, da Craxi ne pripisuje blesteče bodočnosti novi vladi.

Prav ta dodatna skrb, kaj neki tuhtajo socialisti, je verjetno nekoliko skalila že prvi, tako sončen in prijeten pomladni dan Ciriaca De Mite v Palači Chigi. Socialistični tajnik naj bi po nekaterih glasovih, ki krožijo v Palači Montecitorio, izjavil, da se zamrznevec socialističnih ministrov in podministrov ne bo ponovila v prihodnji vladi, ter dodal, da se je treba pripraviti na socialistično pomlad 89. Sami socialistični poslanci niso razumeli, ali je pri tem mislil na evropske volitve, ali na kaj drugega. Vsakršen dvom o verodostojnosti teh trditev pa je v včerajšnjih večernih urah razpršila vest, da prinaša današnji uvodnik v socialističnem glasilu Avanti prvo »uradno« neprijetno sporočilo novemu vladnemu predsedniku. V uvodniku, ki ga je na-

vdihnil sam Craxi, piše, »da bo imelo pravilo o rotaciji ministrov možnost, da se uresniči v teku te mandatne dobe, kot se je dogajalo v preteklosti«. S tem PSI jasno sporoča De Miti, naj si ne sanja, da bo s to vladno lahko krmari do leta 1992.

Nasprotno bo Krščanska demokracija prisiljena vnesti v seznam podministrov nekaj sprememb. To pa iz dveh razlogov. Prvič, ker so se znatno spremenili notranji odnosi med strujami, in drugič, ker je treba zadovoljiti tudi dežele, ki so med razdeljevanjem ministrskih stolčkov ostale praznih rok. Zato bo De Mita potrdil samo devetnajst od tridesetih podtajnikov, kolikor jih je KD imela v Gorievi vladi. Bitka med strujami znotraj KD je zadobila v zadnjem razdobju spet vidnejše razsežnosti, čeprav si je De Mita, kot tajnik stranke, zadal nalogo, da bo izravnaval notranje razprtije. To mu ni uspelo. Medtem se je izoblikovala velestruja »ljudska akcija«. Tej struji pripada dvanajst podtajniških mest. Deset jih bo šlo Zaccagninijevi struji, ki jih je imela prej dvanajst, štiri Andreottijevi, ki bo prepustila eno mesto Donat Cattinu, tri »novim silam« in eno Fanfaniju. Mimo teh strukturalnih nadlog pa prinašajo strujarske igrice še eno skrb novemu predsedniku. Ne smemo namreč pozabiti (in tega gotovo tudi De Mita ni pozabil), da se je Gorieva vlada zamajala in padla bolj zaradi silovite akcije prostih strelcev iz demokristjanskih vrst kot zaradi sporov med zavezni ki sedaj obnovljene petstrankarske koalicije.

DUŠAN KALC

Za De Benedettija še daleč konec lova na večino v SGB

BRUSELJ — Carlo De Benedetti nima niti najmanjšega dvoma. Nekega dne - »jutri ali čez leto dni«, je izjavil inženir - bo vodil belgijsko družbo Societe generale de Belgique, zaenkrat pa se ne more ponašati s tako pomembnim rezultatom, saj ga je za las prehitela francoska družba Suez. De Benedetti in njegovi belgijski partnerji Leysen in Schoier so ostali tudi izključeni iz skupščin SGB. Zadnje poglavje izredno napetega »lova na SGB« je vsekakor še vedno odprto.

Včeraj je bila na programu izredna seja skupščine belgijske družbe, pod velikanskim šotorom pa so se zbrali čisto vsi delničarji SGB. Veličnega spektakla pa niso doživeli. Francoski in italijanski lovci na glavnico so se namreč omejili le na izredno omikano naštevane napak nasprotnika.

Na sliki: skupščina SGB (AP)

Velik politični pomen listine o sistemu trgovinskih preferencialov

Listina, ki so jo sprejeli ob koncu mednarodne konference o globalnem sistemu takoimenovanih trgovinskih preferencialov (prednosti) v Beogradu, ima gospodarske, pa tudi politične razsežnosti. Utemeljeno trdijo, da so s sklepi beograjske konference države v razvoju končno položile temeljni kamen za plodnejše sodelovanje.

Dokument (spomenica) je z ene strani uspešen konec številnih pogovorov, ki so jih države v razvoju imele dosedaj - zadnji je bil lani v Pjongjangu, z druge strani pa je lahko projekcija za nove rešitve, ki naj bi še razširile gospodarsko sodelovanje med nevrščeni. Države v razvoju so pričele uresničevati tezo, da se je treba izklopiti iz težkega stanja predvsem s svojimi potenciali.

Tudi na zadnjem vrhu nevrščeni v Harareju je bilo naglašeno, da je naslonitev na lastne sile glavni kažipot za premagovanje težav. Jugoslavija je tudi tokrat uspešno opravila svojo vlogo strpnega in učinkovitega koordinatorskega.

Sporazum o trgovinskih preferencialih za države v razvoju - uzi-vale naj bi ga seveda samo le-te - je, kot pravijo, »široka in pestra« listina, ki v bistvu zaobjema vse surovine, polproizvode in finalne produkte. Zmanjšanje carinskih tarif se bo nanašalo na vsak proizvod posebej. To je kajpak pomemben dogovor, čeprav bi bilo še bolje, če bi bili sprejeli, kot so nekateri pričakovali še pred začetkom konference, preprosto generalno znižanje carin za 10 odstotkov. Bilo bi dosti bolj preprosto.

Toda nič za to. Kot prvi je to dokument neprecenljive vrednosti. Poznavalci trdijo, da so njegovi člani odločno usmerjeni v prihodnost. Vsebinske listine prav nič ne zaostaja za drugimi regionalnimi sporazumi te vrste. Razlika je kajpak v tem, da je obseg tega sporazuma nepri-merno širši.

V njem ni togosti. Tako so na primer predvideni zaščitni ukrepi,

če katera od držav-podpisnic trenutno ne bi bila kos posameznim postavkam. Določene so tudi posebne olajšave za najmanj razvite države, ki ne bodo podlegle dogovoru o recipročnem poslovanju.

Sistemu trgovinskih preferencialov so na konferenci v Beogradu vdahnili življenjske oblike. Pot je zdaj začrtana, sodelovanje lahko steče. Zanimanje zanj je že takšno, da so se že pojavile tudi dežele, ki niso v gibanju nevrščeni, bi pa seveda želele uživati določbe teh »preferencialov«. Zaenkrat pa ti veljajo samo za nevrščene, se pravi za tiste dežele, ki jih v Združenih narodih zastopa takoimenovana skupina 77.

Sporazum je zastavljen tako, da mora vsaka država, ki mu je ali pa mu želi pristopiti, imeti pri tem stvaren in dolgoročen interes. Iskano zasebnih, ne pa tudi širših koristi, ta sporazum zapira vrata.

Vendar dokument ne podpira avtarkije. Sporazum ni trdnjava z dvignjenimi mostovi. Države v razvoju, članice gibanja nevrščeni, se še kako zavedajo, da je njihovo mesto »v«, ne pa zunanj svetovnega gospodarskega dogajanja. Konec koncev tudi njihovi gospodarski potenciali niso bogati.

Dogovor o trgovinskih preferencialih je v bistvu vzgon za poglobitev možnosti dialoga med Jugom in Severom. Njegov namen je kajpak utrditi pogajalski položaj Juga, ki je še zmeraj sila majav, kar doberšen del Severa izkorišča.

Pomembna značilnost Globalnega sporazuma o preferencialih med državami v razvoju pa je tudi v tem, da udeleženci ne žele nastopati »proti« obstoječim regionalnim skupinam in ne bodo zavračali sodelovanja z njimi. Njihova navsezadnje poštena težnja je, da bi si z okrepitevijo lastnega sodelovanja utrdili pogoje za enakopravnejše gospodarske odnose v svetu.

MIRO KOCJAN

Posojilo EGS za Jugoslavijo

BRUSELJ — Evropska komisija bo vladam EGS predlagala, naj Jugoslaviji odobrijo »posojilo za premostitev« v višini 400 milijonov dolarjev. Predstavnik evropske komisije v Bruslju je sporočil, da bi posojilo do konca leta Jugoslavija vrnila tistim vladam dvanajsterice, ki ji bi denar pač posodile. Pred tem bi morala Jugoslavija doseči sporazum o reprogramiranju dolgov in stand-by aranžma z mednarodnim denarnim skladom.

Komisar za Sredozemlje in odnose Sever-Jug evropske komisije Claude Cheysson je ob obisku v Beogradu izrekel določene predloge, ki jih je predstavnik komisije zdaj natančneje pojasnil in poudaril, da v nobenem primeru ne gre za sredstva iz proračuna EGS ali za nova posojila »evropske investicijske banke«. Cheysson bo le »odvetnik« tega predloga pri vladah skupnosti. Podal bo sporočilo o svojem obisku v Jugoslaviji in najverjetneje pojasnil potrebnost finančne podpore Jugoslaviji že na prihodnjem zasiedanju vodij diplomacij EGS 25. in 26. aprila v Luxemburgu.

Jugoslovanska vlada je pripravila program, ki bo zamenjal interventne ukrepe sredi maja. V pripravi programa so izhajali iz tega, da bo za njegovo uresničitev zagotovljena tudi podpora tujih upnikov. To je na zasiedanju skupščine Jugoslovanske banke za mednarodno gospodarsko sodelovanje povedal podpredsednik ZIS Janez Zemljarič.

Jugoslavija pričakuje podporo v reprogramiranju dela dolgov, letos pa računa tudi na »sveža sredstva« v znesku 1,4 milijarde dolarjev, je dejal Zemljarič. V prihodnjih nekaj tednih bodo potekali razgovori z vladami držav - jugoslovanskih upnic v takoimenovanem »pariškem klubu«. (rn)

■ ZAGREB — Predsednik ISS Sabora SR Hrvatske Anton Milović je včeraj sprejel veleposlanika v zunanjem ministrstvu republike Italije in koordinatorskega za izvajanje osimskih sporazumov Stefana De Andreja.

Poudarila sta, da se osimski sporazumi uspešno izvajajo, govorila pa sta tudi o nadaljnjem razvoju gospodarskega sodelovanja, še zlasti obmejnega in maloobmejnega prometa ter odpiranju novih svobodnih industrijskih con, o sodelovanju s skupnimi vlaganji, o gradnji cestnih povezav od italijanske meje do notranjosti Jugoslavije in jadranski avtocesti.

15. APRIL 88

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali

● BTP se lahko podpišejo pri okencih z avoda Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršne-koli provizije.

● Nudijo letne bruto obresti v višini 10,50%, ki se izplačujejo v dveh šestmesečnih obrokih.

● Nove dveletne zadolžnice se nudijo občinstvu v podpis proti gotovini.

● V primeru, da se preseže znesek podpisanih efektov, bo povpraševanje porazdeljeno.

● BTP imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto unovčijo.

V podpis 15. in 18. aprila

Emisijska cena

Rok

Efektivni letni donos

bruto

neto

98,85%

2 leti

11,47%

10,01%

BTP

Delegacija SZDL z Jesenic v Kanalski dolini in Benečiji Želja po poglobljanju sodelovanja med Slovenci ob severnem delu meje

Delegacija SZDL z Jesenic je včeraj bila na prvem uradnem obisku pri Slovencih v videmski pokrajini. Gostje, ki jih je vodil predsednik občinske konference SZDL Jesenice Alojz Kalan, so v jutranjih urah bili na obisku v Kanalski dolini in si v Ovtji vasi ogledali sedež SLORI, kjer jih je sprejel Salvatore Venosi. Seznanjanje s stvarnostjo in kraji, kjer živijo Slovenci v videmski pokrajini se je nato nadaljevalo v Čedadu.

Na sedežu kulturnega društva Ivan Trinko jih je sprejela delegacija pokrajinskega odbora SKGZ. Predsednik Viljem Černo je prisrčno pozdravil goste. Povedal je, da že dolgo in uspešno potekajo obmejni stiki s Tolminom, da pa je to srečanje prvo s predstavniki jese- niške občine, čeprav se tudi ne tej relaciji že vrsto let odvijajo razne oblike sodelovanja. Černo je nato pred- stavljal življenje in delovanje Slovencev v videmski po- krajini. Nakazal je specifičnost manjšinske prisotnosti v tem predelu, pomanjkanje vsakega uradnega priznanja, hkrati pa tudi voljo, da bi ne izgubili lastnih kulturnih korenin ter identitete. Prav zaradi tega, je dejal, je po- trebno poglobljanje spoznavanja in sodelovanja ob meji. Brez tega sodelovanja in pretoka bi namreč bili beneški Slovenci tista veja naroda, ki bi se prva izsušila, ker je najbolj izpostavljena asimilacijskemu pritisku.

Černo je nato spregovoril o slovenski kulturi v teh krajih, ki je bila tudi v najtežjih časih trdna opora pri ohranjanju narodne samobitnosti, o gospodarstvu, raz- voj katerega jamči tudi družbeni in kulturni napredek, o zahtevah po zaščiti zakonu in pravnem priznanju Slovencev, o možnosti da bi bili nezamenljiva povezo- valna silnica med Slovenijo in Furlanijo.

Predsednik Kalan, ki ga je med drugimi spremljala podpredsednica skupščine Občine Jesenice Albina Sršen, je povedal, da je naravnost presenečen nad organizira-

nostjo Slovencev v teh krajih. Občina Jesenice, ki nepo- sredno meji s Kanalsko dolino, je zainteresirana za po- glabljanje sodelovanja, ki se je pričelo že pred 25 leti. Poudaril je, da na obeh straneh meje živijo Slovenci, zato meja ne sme biti ovira, ki bi delila narod. Vzpostav- ljanje kulturnih in drugih stikov lahko podira to pregra- do. Z naše strani, je zaključil, smo pripravljeni na sode- lovanje in vsako pomoč vašim prizadevanjem, kolikor to razmere v mednarodnih odnosih dopuščajo.

V posegih drugih slovenskih društev in organizacij je prišla do izraza še podrobnejša slika življenja, dela, te- žav in perspektiv Slovencev na tem dokaj obsežnem teri- toriju. Spregovorili so že omenjeni Venosi, župan občine Grmek inž. Bonini, predstavnik društva Studenci Rihard Rutar, urednika listov Novi Matajur in Dom Jole Namor in Jurij Banchig. Če naj povzamemo nekaj zanimivejših misli iz njihovih posegov, dobimo sliko dinamične skup- nosti, ki se - izhajajoč iz danih pogojev - želi vsestransko utrjevati in razvijati. Velikega pomena je zato opiranje na lastne moči, ki je omogočilo odprtje dvojezične šole, kulturno in gospodarsko rast. V obmejnem sodelovanju pa vidi ta skupnost možnost nadaljnje gospodarske rasti in kulturne izmenjave in bogatitve, kar je v obojestransko korist.

Gostom so poklonili bogat izbor slovenskih knjig in publikacij, nato pa jih v popoldanskih urah popeljali še v Špeter na ogled dvojezične šole in vrtca ter Beneške galerije. Ob prisrčnem slovesu je bila ponovno izrečena obveza o nadaljevanju stikov in povratnem obisku na Jesenicah. »Bojim se«, je med drugim dejal vodja jese- niške delegacije, »da so želje večje od možnosti. Moramo pa si prizadevati, da v največji možni meri uresničimo vsa- kovrstne oblike sodelovanja«.

MARKO MARINČIČ

Še velika negotovost o gradnji predora na Pločah

CELOVEC — Koroškim deželnim politikom še vedno dela preglatvice negotovost, če bo sploh prišlo do gradnje predora na Pločah (Plöcken- pass — Monte Croce Carnico).

Kakor je dejal koroški deželni glav- var Leopold Wagner po seji deželne vlade, bodo koroški poslanci v držav- nem zboru sedaj skušali izterjati od zvezne vlade 360 milijonov šilingov za finansiranje tega projekta. »Če nam zveza tega denarja ne bo dala«, je de- jal Wagner, »potem predora ne bo!«.

Medtem pa narašča tudi kritika na račun gradnje predora.

Še vedno niso zavrnjeni očitki, da si hoče Evropska gospodarska skupnost s tem predorom zagotoviti hitrejšo pot s severa na jug — na škodo okolju in s avstrijskim davkoplačevalcem.

Prav tako pa tudi odgovorni politiki doslej še niso znali zadostno doku- mentirati trditve, da bo zgornja Koroška s tem predorom postala privlačnej- ša za turizem.

Leopold Wagner je na isti tiskovni konferenci tudi povedal, da bodo ime- li učitelji in otroci, ki bodo hoteli pri- sostvovati maši ob papeževem obisku v Krki, prost dan.

Je v nekdanjem rudniku res dovolj pitne vode?

SEČOVLJE — V času, ko v Slovenski (in Hrvaški) Istri iz leta v leto bolj primanjkuje vode, je razumljivo, da se vse več ljudi ubada z mislijo, kako priti do nje. Mnogi se namreč nikakor nočejo sprijazniti z mislijo, da vode naenkrat ne bi bilo več dovolj. V zadnjih dveh letih poleti na Obali niso imeli več turistov kot v letu 1985 ali 1984, pa tudi večjih proizvodnih zmogljivosti niso zgradili, vode pa je bilo bistveno manj.

Ob letošnjem deževju pa jo je v Slovenski Istri celo preveč. Kmetje ne morejo obdelovati zemlje, iz vseh lukenj sili na površje, izvira pa celo na nekate- rih vrhovih hribov, kaj je potem ne bi bilo dovolj v dolini?

Tako smo na pobudo Milana Cirka iz Portoroža poiskali Žarka Milunoviča iz Sečovelj, ki je bil 20 let (od 1952 do 1972, ko so rudnik zaprli) rudarski nadzornik v sečoveljskem rudniku in sam trdi, da v njem pozna vsak kotiček, vsako luknjo. Povedal nam je, da so imeli rudarji res veliko težav z vodo. Na zahodni strani je vdiral slana voda - morje, v nekaterih izvirih pod zemljo je bilo preveč žvepla, na območju, ki se nahaja nekako ob vznožju hriba Krog, pa je v rove vdiral dobra, hladna, pitna voda. »Vdiral je zelo hitro, saj smo je morali izčrpati po tri do štiri kubike na minuto, kar je 50 do 66 litrov na sekundo, če smo hoteli delati. In to neglede na letni čas - poleti ali pozimi. Šlo je za globino približno 140 metrov. Ocenjevali smo, da je na tem območju jezero in nekoč tudi skušali prebiti pregrado, da bi prišli do vode, vendar nam to ni uspelo - plast je bila verjetno predebela. Morali pa smo dajati 5- do 20-metrске betonske čepe, če smo hoteli zaustaviti njeno vdiranje. Po mojem bi tu bilo vode za vso piransko občino. Naj k temu dodam še podatek, da na vrhu Kroga izvira ves čas hladna voda. Tudi ob lansk suši je tekla. Stvari bi bilo treba natančno raziskati in si ogledati tudi stare rudarske arhive. Naj povem, da smo dali vodo analizirati, da je zelo dobra in da so jo pili rudarji, ko so bili pod zemljo,« je povedal Žarko Milunovič.

Po letu 1972, ko so rudnik zaprli, je voda postopoma zalila jamo, nam je povedal Josip Guštin, vodja projektive Rižanskega vodovoda, in dodal, da so te vodne vire že raziskovali. Ugotovili so, da je voda, ki je pritekla v sečoveljski rudnik, v povezavi s črpalščem pri Sečovljah, kjer trenutno načrpajo po sto litrov na sekundo. To so opazili nekoč, ko je prišlo do vdora v rudnik in takrat je teklo 180 litrov na sekundo. Vendar se je hkrati popolnoma izpraznilo tisto črpalšče, kjer zdaj črpajo na globini 12 metrov. Iz tega sklepajo, da gre za povezavo in Josip Guštin zavrača možnost, da bi bilo pri rudniku kakršnokoli podzemsko jezero, zaradi geološke sestave tal.

Določeno težavo bi tudi pomenilo črpanje vode iz take globine, saj bi potrebovali nekoliko več energije za prečrpavanje.

Kakorkoli že, ponovne pobude na Obali ne bi smeli kar tako zavreči.

BORIS ŠULIGOJ

Izkazala je primorsko predanost pesmi

Letošnja Primorska poje je dosegla svoj namen

PODANANOS

Bogati glasbeni tradiciji v Podnana- su in siceršnji ljubezni do zborovske- ga petja - Podnanos je kraj, kjer že vrsto let prepeva odlični Zgornjevi- pevski mešani zbor, znan pa je tudi po tem, da je bil od tu doma sloven- ski skladatelj Stanko Premrl (med šte- vilnimi cerkvenimi in posvetnimi skladbami je uglasbil tudi Prešernovo Zdravljico) - gre pripisati nadvse lep obisk na enem zadnjih koncertov re- vije Primorska poje v letošnjem letu. Dvorana kulturnega društva Janko Premrl Vojsko je bila v nedeljo (10. aprila) popolne že dolgo pred začet- kom koncerta nabito polna poslušal- cev od blizu in daleč. Prišli so z željo, da bi prisluhnili petju 6 zborov z obeh strani meje. Med njimi so bili kar štir- je iz naših krajev, in sicer s Proseka in Kontovela, Ricmanj, Mačkolj in Šte- verjana. Ostala dva zbora sta prišla iz Kozane v Goriških Brdih in iz Branika.

Posebno lepo in prijetno preseneče- nje je občinstvu pripravil mešani zbor Slavec, ki je prvič javno zapel pesem svojega dirigenta Alda Kumarja Ale- gorija, posvečena pa je prav pevcem tega zbora. Podobno hvaležno je bil sprejet mešani zbor Primorsko Mačko- lje, zbor, ki bo letos slovesno obhajal svojo 90. letnico.

Nedeljski popoldan v Podnanosu je tako minil v lepem pevskem vzdušju, ki se je nadaljevalo še po koncertu pri tradicionalni klobasi in kozarčku domačega. Tu so se skovala nova pevška prijateljstva. To pa je tisto, kar daje prirediteljem Primorska poje svoj poseben in nezadržljiv čar.

DVORI NAD IZOLO

Sobotni koncert (sobota, 9. aprila) v dvorani kulturnega doma v Dvorih nad Izolo je dajal poslušalcem občut- tek, da primorski pevci z obeh strani meje pevsko revijo potrebujejo in da so nanjo navezani. Marsikateri, tudi na tem koncertu je bilo tako - je tak, da mu nastop na takšnem koncertu pomeni tudi edino javni nastop v enem letu, še več pa je takšnih, ki z udeležbo na koncertu sploh lahko za- pojejo izven domačega kraja. Zato se pevci in njihovi zborovodje še toliko bolj potrjujejo na nastopih. In če imajo to srečo, da njihov trud prevzame tudi občinstvo, je zadovoljstvo enih in dru- gih še toliko popolnejše.

V Dvorih nad Izolo so se srečali 3 zamejski in štirje domači zbori. Iz na- ših krajev so v Dvorih prepevali: žen- ski zbor Ivan Grbec Škedenj (pod vodstvom Bože Hrvatič), moški zbor Tabor Opčine (ki ga vodi Sveto Gr- gič) in moški zbor Valentin Vodnik Dolina, katerega vodstvo je prav letos iz rok neutrudnega Ignacije Ota pre- vzvel nov, mlad in obetaven zborovod- ja Bogdan Kralj. Medtem ko so Ške- denjke prvič zapele na reviji, sta slednja dva zbora požela največ ap- lavza. Ubrano petje, odlično izbran program in dejstvo, da oba na reviji nastopata že od vsega začetka, se pravi 19 let, so pri poslušalcih imeli svoj čar. Tudi ostali zbori: lovski zbor Dekani (Fabjan Vatovec), moški zbor Ciril Kosmač (Jože Biščak), moški zbor Pivka (Ivan Vodopivec) in ko- morni moški zbor Izola, ki bi sicer moral nastopiti na koncertu v Pivki,

pa zaradi bolezni ni mogel, so poka- zali dobro pevsko pripravljenost.

BOVEC

Neuradni »sklepni« koncert letošnje 19. revije Primorska poje so doživeli ljubitelji zborovskega petja Zgornje Soške doline, oziroma meščani njene- ga središča - prijaznega in gostoljub- nega Bovca. Tu je bil koncert v lani odprti kulturni hiši, v lepi in akustični dvorani. Tako se je tudi Bovec končno pridružil krajem, kjer se bo poslej po- gosteje oglašala pesem in se odvijale tudi druge kulturne manifestacije. Da je Bovec prišel tako pozno do svojega kulturnega doma, je edini vzrok po- tres pred 12. leti, ki je tako razmajal njihovo dvorano, da ni bila več pri- merna za prireditve.

Dogodek je seveda vzbudil v kraju in okolici izjemno pozornost, čeprav dvorana premore več kot 400 sedežev, je bila premajhna za vse, ki so hoteli biti zraven. Poslušalci so prišli iz vse- ga zgornjega konca doline pa tudi iz bližnje Kanalske doline jih je bilo precej. Tako obiskana prireditve je zahtevala dobre priprave in pri teh so se k njih povabljeni izkazali kar se le da najbolje. Organizatorjem - tolmin- ski Zvezi kulturnih organizacij in pevcem domačega moškega zbora Is- kra - so priskočili na pomoč Bovičani in delavci tamkajšnjih podjetij. »Okoli tega koncerta se je res zgrnila vsa velika pevška družina,« je dejal v svojem pozdravnem nagovoru pev- cem sedmih zborov in občinstvu pred- sednik občinske kulturne skupnosti Tolmin Bogomil Jurančič. Med poslu- šalci so bili tokrat tudi nekateri ugledni glasbeniki, kot na primer slo- venski skladatelj in pedagog na ljub- ljanski glasbeni akademiji prof. Dane Škerl, predstavnik republiške Zveze kulturnih organizacij Marko Studen, urednik ljubljanskega radia in dolgo- letni član slovenskega okteta Danilo Čadež, predsednik Zdrženja pevskih zborov Primorske Rudi Simac in drugi.

Kot rečeno, je v Bovcu nastopilo 7 zborov, med njimi kar 4 zamejski. Tu sta prvič nastopila tudi zbora iz Ka- nalske doline - mešani zbor Ojstnik iz Ukevi in moški zbor iz Žabnic. Prve- ga vodi Oswald Errath, drugega pa Gabriel Moschnitz. Ob sta začela »internacionalno« pobarvan program slovenskih, furlanskih, italijanskih in nemških pesmi. Poseben glasbeni užitek pa sta kot zadnja nastopajoča po- nudila poslušalcem moški zbor Fran Venturini Domjo, ki ga vodi Ivan Tav- čar in mešani zbor Primorec-Tabor Trebče-Opčine pod vodstvom Matjaža Ščeka. V Bovcu so peli še: moški zbor Justin Kogoj Dolenja Trebuša (Vladi- mir Jan), mešani zbor Topničar Trno- vo pri Gorici (Zdravka Mikuletič), de- kliški zbor Soča Kanal (Darja Zorz), ki je tudi doživel svoj krstni nastop.

Revija Primorska poje je za letos končana. Dosegla je svoj namen. Še enkrat je izkazala primorsko preda- nost pesmi, zborovstvu. V imenu obeh organizatorjev - Zdrženja pevskih zborov Primorske in Zveze slovenskih kulturnih društev vabim vse pevce na naslednjo - dvajseto - revijo primor- skega petja, je vse pozdravil predse- dnik ZPZP Rudi Simac na koncu prire- ditve v Bovcu.

VOJKO CUDER

V slovenskih občinah izvolili nova vodstva

KOPER, TOLMIN, NOVA GO- RICA — V vseh slovenskih občinah so v sredo volili vodstva ob- činskih skupščin, hkrati pa so tudi potrdili kandidaturi Janeza Stanovnika in Janka Pleterskega za funkciji v predsedstvu republi- ke.

V izolski občini so delegati za predsednika SO ponovno izvolili Oskarja Jogana, za podpredsedni- ka pa Lucio Scher in Janeza Juga. Šeja vseh treh zborov kopske občinske skupščine je v sredo mi- nila brez navzočnosti večjega šte- vila delegatov, tako rekoč na meji sklepčnosti. Medtem ko je kandidat za novega predsednika SO Vinko Lovrečič dobil potreb- no število glasov, tega nista dobi- la oba kandidata za podpredsed- nika.

Sežanski delegati so predse- dniško in podpredsedniško dol- žnost znova zaupali Ivanu Vodo- pivcu in Stanislavu Renčlju.

Po srednjih volitvah na seji ilirskobistriške skupščine sta bila za predsednika in podpredsedni- ka SO ponovno izbrana Janez Kirn in Teodor Širčelj.

V Piranu so za predsednico po-

novno izvolili Tatjano Kosovel, podpredsednika pa sta ponovno Anton Spinelli in Claudio Barto- le. Po volitvah v skupščini skup- nosti obalnih občin je predsednik spet Milan Vatovec, podpredse- dnika pa prav tako ponovno Jože Černeka in Marino Domio.

V ajdovski občini so za pred- sednika skupščine izvolili Bojana Turka, za podpredsednika občine pa Antona Žagarja.

V novogoriški občini je od sre- de dalje predsednik skupščine ob- čine Albert Bevtič, podpredsed- nik pa Aleksander Lovce.

V idrijski občini so za predse- dnico izvolili Ivico Kavčič, za pod- predsednika pa Rafaela Mavrija, v tolminski občini pa za predse- dnika Marjana Klavoro, za pod- predsednika pa Marjana Miklav- čiča.

V Cerknici so za predsednika skupščine občine izvolili doseda- njega, Toneta Urbasa, za pod- predsednika pa Zdravka Zabu- kovca.

Predsednik postojanske skupšči- ne občine bo še naprej Tomaž Tu- šar, podpredsednik pa Radoš Slu- ga.

Umrli zgodovinar dr. Franc Zwitter

LJUBLJANA — V Ljubljani je v 82. letu starosti premi- nil starosta slovenskih zgodovinarjev akademik prof. dr. Franc Zwitter, zaslužni profesor ljubljanske Univerze, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Po rodu Koro- šec, a rojen na Dolenjskem 24. oktobra 1905, se je dr. Franc Zwitter po hitro opravljenih študijah zapisal k zgodovini. Leta 1938 je postal docent za občo zgodovino novega veka. Na zgodovinskem oddelku Filozofske fakultete je ostal od- tlej vse do upokojitve pred desetimi leti z eno samo preki- nitvijo v vojnem in v prvem povojnem času. Italijani so ga prvič zaprli že tri tedne po okupaciji Ljubljane, drugič febr- uarja 1942 in ga potem poslali v internacijo v Lombardijs- ke Alpe, od koder je po kapitulaciji Italije našel pot v partizane. Tu je postal 12. januarja 1944 direktor tistega dne ustanovljenega Znanstvenega inštituta pri izvršnem odboru Osvobodilne fronte, te edinstvene partizanske ustanove. Zwitterjevo glavno delo v inštitutu je veljalo skrbni za dose- go drugačnih pravičnih mej po vojni, za uresničenje zedi- njenja Slovenije. Zaradi tega dela je marca 1945 odšel v Beograd, tu delal v zunanjem ministrstvu in se kot ekspert za mejna vprašanja udeležil raznih mirovnih predkonferenc in konferenc. Šele leta 1948 se je vrnil na univerzo med kolege in študente. Zwitter pomeni v razvoju oddelka za zgodovino na ljubljanski Filozofski fakulteti precejšnjo pre- lomnico. Šele s Zwitterjevim nastopom je prišel novi vek v študiju zgodovine, potem pa tudi širše prav do izraza in veljave. Zwitter je raziskoval zelo številna vprašanja. V di- zertaciji je opisal srednjeveška kranjska mesta in meščan- stvo. Še kot gimnazijski profesor je napisal izredno po- membno knjigo o prebivalstvu na Slovenskem od 18. stolet- ja do današnjih dni; leta 1936 knjigo, ki je tudi izredno značilna za njegov pogled na zgodovino. Anton Linhart, ki je Slovincem znan predvsem kot prireditelj Županove Mic- ke in Matickeve ženitve, je zanimal Zwitterja kot pisec poskusa zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slova- nov Avstrije. V bistvu je že premagal pokrajinski koncept do tedanjega zgodovinopisja in utrl pot vseslovenskemu

pojmovanju, tako da je Zwitter prvemu članku o njem dal naslov Prva koncepcija slovenske zgodovine 1939. leta. Z Linhartom pa smo že pri naslednjem kompleksu vprašanj, ki jim je Zwitter posvetil veliko svojega dela. Pri francoski revoluciji, njenem vplivu in odmevu na Slovenskem, napo- leonovskih vojnah, ilirskih provincah, narodnostnih proble- mih in težnjah tistega časa v francoski politiki in doma. Zelo veliko se je ukvarjal s slovenskim nacionalnim vpra- njem. Med slovenskimi narodnostnimi problemi je Zwitter- ja posebej zanimala Koroška, saj iz nje izhaja njegov rod po očetovi strani. Globoko analizo je dal razpravi Koroško vprašanje 1937. leta. Razprava je dobrih 40 let pozneje izšla na Koroškem v nemščini z dodanim predavanjem z drugih Koroških kulturnih dni in novimi opombami 1979. leta. Zwitter je imel svoj koncept zgodovine izoblikovan že zelo zgodaj in spreminjati mu ga ni bilo treba. Dopolnjeval in izpopolnjeval ga je z novimi odkritji in izkušnjami. Kot je sam zapisal pred davnimi leti, je sociološko usmerjeni his- torik. V razpravi Sociologija in zgodovina leta 1938 je na- stopil proti poudarjanju razlik med sociologijo in zgodovi- no in videl pravo pot v združitvi sposobnosti kritične upo- rabe virov s smislom za prav vsa vprašanja znanstvene sin- teze. Zwitterjevo znanstveno delo je nedvomno izredno po- membno in dalekosežno. Prav take vrednosti pa so njegova prizadevanja za historično uveljavitev slovenskih in jugo- slovanskih meja med vojno in po njej. Vsi zborniki, ki so znanstveno utemeljeni nastajali v tistih viharjih časih, no- sijo njegov pečat znanstvene resnosti in objektivnosti. Mnogo časa je v zadnjih letih posvetil vrnitvi arhivalij slo- venske provenience v Avstriji. Ni živel v preteklosti. Pro- blemi sedanjega trenutka so bili vedno tudi njegovi proble- mi. Tisti, ki smo z njim sodelovali, in z nami vsa slovenska znanost, lahko rečemo, da se je dr. Franc Zwitter z vsem svojim delom vpisal na visoko mesto v slovenskem zgo- dovinopisju in razvoju slovenske misli, dejanja in kulture tega stoletja.

BORIS GOMBAČ

Skupščina (razočaranih) delavcev Aquile

Dežela bo zamrznila nakazana sredstva če bo Monteshell še odlašala z načrti

Teško bi bilo reči, da se delavci nedanje rafinerije Aquila spet postavljajo na bojno nogo. Skupščina, ki jo je tovarniški svet sklical včeraj, je potekala dokaj dolgočasno in apatično, delavci, ki se jih je tokrat zbralo v manjšem številu kot sicer, pa niso pokazali nikakršnega sodelovanja. Tako zadržanje pa je več kot upravičeno, saj se družba Monteshell prav bolešno obira s svojim proizvodnim načrtom, tržaško vodstvo Aquile pa tudi ne ve, kako bi še bolj zapletlo že itak napeto stanje.

Predstavniki sindikata so se sicer opirali dejstva, da kljub navideznemu mirovanju pogajanja redno potekajo, povedali so, da so vodstvu že večkrat predložili zahteve delavcev in sindikalnih organizacij, to pa nikakor ni izkazalo navdušenja. Dejstvo namreč je, da napetost narašča, zlasti med delavci, ki te dni opravljajo vzdrževalna dela, saj se vodstvo ne more dogovoriti za ustrezno rotacijo onih, ki so v dopolnilni blagajni, prav tako se ni uredilo nekaterih problemov praktičnega značaja, kot sta predčasna upokojitve in finančna podpora posameznikom. Poleg notranjih trenj pa so predstavniki sindikata omenili še premajhno aktivnost pristojnih krajevnih uprav, ki nekako samo čakajo, da se bo Monteshell premaknila. Vse bolj očitno je, da se slednja zavzema le še za obalno naftno skladišče, ki bo predvidoma zaposlovalo kakih 70 delavcev. Čeprav se je na ministrstvu obvezala, da bo omogočila zaposlitev še dodatnih 80 oseb, je danes nemogoče ugotoviti, kaj bo ta presežek sploh delal. Načrtov za alternativne dejavnosti Monteshell še nima.

Po skupščini se je delegacija delavcev odpravila na sedež deželne vlade, kjer jo je sprejel odbornik Carbone. Carbone se povsem strinja z delavci

Aquile in njihovimi zahtevami, zagotavlja pa je tudi, da se bo v teku dne pozanimal pri vodstvu družbe Monteshell, kaj sploh namerava. Vsekakor, če 10. maja, ko bodo njeni predstavniki spet v Trstu, ne bodo predstavili industrijskih načrtov, bo Dežela zamrznila finančna sredstva, ki jih je že nakazala za ureditev obalnega skladišča. Ta ukrep bi nemara še bolj upočasnil pogajanja, vendar, kot je dejal Carbone, ni več mogoče prenašati izsiljevanj in sprenevanja družbe Monteshell.

Vprašanje zase je tudi Pezzolijeva tekstilna industrija, čeprav je zaenkrat edini oprijemljiv dokaz dobre volje. Pezzoli, ki se je pred kratkim mudil v Trstu je vodstvo Aquile prosil za seznam delavcev mlajših od 35 let, doslej pa ga še niso pripravili. Iz seznama bi črpal "prostovoljce" za izpopol-

njevalni tečaj, ki naj bi ga opravljali v Bergamu. Napovedal je tudi že, da se bo 4. maja spet srečal z deželnim odborom za industrijo in mu predložil podrobnejše načrte za tekstilno dejavnost, za katero meni, da bi lahko stekla že čez leto dni.

Na skupščini so se sindikalisti dotaknili tudi žgočega problema varnosti naprav rafinerije. Kot smo že pisali, je tovarniški svet večkrat zahteval okrepitev varnostne službe, kljub neresi, do katere je prišlo pred kratkim, pa tega niso dosegli. Po mnenju delavcev pa poteka tudi izpraznjevanje vnetljivih snovi, ki so še v rezervoarjih, odločno prepočasni. Skratka, skupščina je nanizala vrsto starih in že neshetokrat pogrelih problemov, nanizala pa je tudi nove, ki se kopičijo, ob tem pa še ne kaže, da se bo "afeta" Aquila kaj kmalu polegla in uredila. (mi)

Furlanski podjetnik o načrtu za rešitev bivše Terni

V železarni AIT namerava Pittini uvesti naj sodobnejšo tehnologijo

Predsednik železarskega kompleksa Ferriere Nord iz Osoppo Andrea Pittini, ki je te dni zavodu IRI predstavil načrt za preureditev škedenjske železarne AIT, je včeraj tudi okvirno orisal njegovo vsebino. Gre za predelavo železa s pomočjo visoke tehnologije in z naj sodobnejšimi tehnološkimi kriteriji. Škedenjska železarna, ki je edina v državi, kjer proizvajajo samo lito železo, se doslej drži starih metod, te pa niso donosne in krepko zaostajajo za zahtevami mednarodnega tržišča. Pittini namerava predvsem spremeniti sistem prevažanja litega železa oziroma mehke litine in sicer tako, da bi jo v Osoppo, kjer jo bodo predelovali, prevažali po železnici. Doslej so iz železarne pošiljali na trg le trdo litino v štrulah, ki so jo morali v drugih železarskih obratih posebej predelati. Z novim sistemom taljenja bodo litino lahko prevažali, ko bo še topla, s tem pa bodo prihranili ogromno energije, ki jo sedaj izkoriščajo za hlajenje proizvoda. Prav tako se Pittini zavzema za vertikaliz-

zacijo proizvodnje, se pravi, da namerava škedenjski obrat usposobiti tudi za pridobivanje drugih izdelkov iz železa in jekla.

Pittini se sicer zaveda, da bo zavod IRI lahko deloma spremenil njegov načrt, saj je železarski sektor vezan na pravila evropskega trga, Italija pa doslej še ni izdelala samostojnega železarskega proizvodnega sistema. Dalje je Pittini priznal, da se bo moral po vsej verjetnosti prilagoditi še številnim drugim zahtevam gospodarskega, političnega in pravnega značaja, vendar upa, da bodo stvari s časom le stekle. Kar se tiče finančne podpore za proizvodni načrt, zaenkrat pa še ni znano, ali bo Pittini prosil za pomoč države finančne družbe ali kakega drugega poslovnega partnerja. Železarski kompleks Ferriere Nord namreč uspešno sodeluje s številnimi železarnami po vsem svetu, znan pa je prav zaradi izredno sodobnega načina dela in visoke kakovosti svojih proizvodov.

V arzenalu ATSM še vedno neurejene delovne razmere

Neustrezne izbire družbe Fincantieri se negativno odražajo tudi v Arzenalu sv. Marka. Tovarniški svet je pred dnevi končno dosegel srečanje s predstavniki upravnega vodstva ATSM, družbe Intersind in sindikatom in zahteval nekaj bistvenih pojasnil glede bodočih naložb in delovnih naračil, ki jih vodstvo načrtuje brez predhodnega posvetovanja s sindikatom in delavci samimi. V Arzenalu je zato vedno več zasebnih podjetij, ki imajo nekatera dela v zakupu, medtem ko so delavci ATSM v dopolnilni blagajni.

Tovarniški svet se bo prihodnji teden spet srečal z vodstvom, slednje pa bi moralo takrat predstaviti vsaj okvirni načrt za organizacijo dela, delovno usposabljanje mlajšega kadra, izboljšanje osebnih dohodkov in delovnih urnikov.

Jutri in v nedeljo spet odprta meja pri Botaču

Jutri in v nedeljo bo v dolini Glinščice ponovno odprta meja; za prehod bo zadostoval običajni osebni dokument.

V nedeljo bodo prireditelji (Občina Dolina in skupščina občine Sežana) poskrbeli za organiziran prehod meje. Zbirališče bo od 9.30 do 10. ure pri občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu, od koder se bodo udeleženci izleta napotili proti Botaču (približno pol ure počasne hoje). V Botaču bo preprosta slovesnost otvoritve novega javnega telefona in pa seveda tudi domač prigrizek. Po tradicionalni zdravici mirnemu sožitju in vsem oblikam prijateljstva bodo izletniki nadaljevali sprehod do Beke, kjer je spet predvideno primerno okrepčilo. Ob 15. uri bo v Botaču igrala godba Breg. Izletniki se bodo vrnili v Boljunc ob 16. uri.

Izlet bo ob vsakem vremenu, prireditelji pa svetujejo izletniško opremo.

Čez mesec dni mednarodni posvet pri Padričah

Znanstveni parki kot novo sredstvo gospodarske politike

Deželna uprava bo 13. maja v sodelovanju z milanskim zavodom Centro studi economici priredila mednarodni posvet o »znanstvenih parkih kot sredstvu gospodarske politike«. Posvet bo potekal v Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, ki je eden izmed prvih znanstvenih parkov v Italiji in ki si od posveta obeta koristnih napotkov za svoj nadaljnji razvoj. Namen in potek posveta so včeraj na tiskovni konferenci na sedežu deželnega odbora v Trstu predstavili deželna odbornika za industrijo Gianfranco Carbone in za finance Dario Rinaldi, poddirektor zavoda Centro studi economici Gianfranco Politi, prof. Claudio Roveda z Milanske politehnike, ki bo na posvetu imel eno izmed uvodnih poročil, in izredni komisar padriškega Centra za raziskave prof. Domenico Romeo.

Kaj so pravzaprav znanstveni parki? Gre za cone ali območja, na katerih delujejo drug poleg drugega raziskovalni laboratoriji, industrijski in celo trgovinski obrati. Kot je na tiskovni konferenci povedal prof. Roveda, je njihova največja značilnost v tem, da omogočajo izredno hiter pretok znanja iz bazičnega znanstvenega raziskovanja v proizvodne dejavnosti. Prav zaradi tega se uveljavljajo povsod po svetu, v katerem se zaradi vse zahtevnejšega tržišča oziroma zaradi vse večje konkurence nenehno in čedalje hitreje izpopolnjujejo proizvodi ter proizvodne metode in sredstva. Prvi znanstveni parki so se rodili v ZDA in v Veliki Britaniji, danes pa nastajajo malodane v vseh razvitih, a tudi nerazvitih državah. V Italiji jih zaenkrat ni veliko, saj poleg padriškega Centra za raziskave mednje lahko prištevamo projekt Pirelli-Bicocca, Tehnološki park

pri Pisticciu in nekatere projekte Vsedržavnega sveta za raziskave (CNR).

O splošnih značilnostih znanstvenih parkov bosta na posvetu, ki se ga bo predvidoma udeležil minister za znanstvene in tehnološke raziskave Antonio Ruberti, predavala že omenjeni prof. Roveda z Milanske politehnike in prof. Paolo Bisogno z Univerze La Sapienza v Rimu. O mednarodnih izkušnjah na tem področju bodo govorili Keith Pavitt z Univerze v Sussexu (Velika Britanija), Peter Hall z Univerze v Kaliforniji (ZDA) in Pierre Papon iz pariškega Centre National de la Recherche Scientifique. V popoldanskem delu enodnevnega posveta bodo o znanstvenih parkih v Italiji govorili Giovanni Nassi od Pirelli-Bicocca, Roberto Maglione od Olivettija, Fulvio Anzellotti od padriškega Centra za raziskave, Luigi Croce od ENI-Richerche in Paolo Parrini od Montedisona. Posvet se bo zaključil z okroglo mizo, za katero bodo pod predsedstvom deželnega odbornika Carboneja razpravljali rektor Sienske univerze Luigi Berlinguer, direktor programskega oddelka ENI Franco Bernabè, direktor Mednarodnega centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo pri Padričah Arturo Falaschi, predsednik Finmeccanice Giuseppe Glisenti, izredni komisar padriškega Centra za raziskave Domenico Romeo in sam minister Ruberti.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je prof. Roveda med drugim poudaril, da je za uspeh znanstvenih parkov bistvenega pomena okolje, v katerem delujejo. »Če so javne uprave toge, če ni na razpolago rizičnih kapitalov, predvsem pa če ni podjetnih ljudi, ki bi bili pripravljeni tvegati, se prav lahko zgodi, da znanstveni parki postanejo katedrale v puščavi.«

Spričo spošnega mrtvila, ki že dolgo nesporno vlada nad Trstom in njegovimi prebivalci, moramo sklepati, da se takšna klavrna usoda neizbežno piše padriškemu Centru za raziskave? »Ni nujno,« je na tiskovni konferenci odvrnil izredni komisar Romeo. »Prav na znanstvenem področju je naše mesto dokaj živahno. Poleg tega ne gre pozabiti na vsedržavno in celo mednarodno razsežnost našega Centra. Res smo zaenkrat nekoliko odtujeni tržišču okolju, a to po mojem predvsem zato, ker Tržačani danes potrebujejo zlasti delovna mesta. Ko bomo dokazali, da jim lahko nudimo zaposlitev, bo vse skupaj drugače izgledalo.« V znanstvenoraziskovalne strukture smo vložili veliko denarja, pa tudi politične verodostojnosti. Odpri smo neko razvojno perspektivo, jasno pa je, da bi si morali vsi zavohati rokave, da bi ne ostala le neizkoriščena priložnost,« sta pristavila deželna odbornika Carbone in Rinaldi.

● Danes in jutri bo v dvorani ENA-IP (Ul. dell'Istria 57) občni zbor SICET, sindikata najemnikov stanovanj. Občni zbor se bo danes začel ob 17. uri, udeležil se ga bo vsedržavni tajnik Carlo Pignocco. Jutri se bo občni zbor nadaljeval ob 9. uri; predvidena je izvolitev delegatov, ki se bodo maja meseca v Rimu udeležili vsedržavnega občnega zbora.

Zanimivo predavanje predstavnika LIPU v Cerovljah

V FJK zaskrbljujoče stanje ptičev in gorskih živali

Zanimanje za vprašanja, ki so povezana z zaščito naravnega okolja in živalstva, predvsem pa želja po večjem spoznavanju le-teh, sta v zadnjem času močno občutena in to pri občanah različnih starosti in zanimanj.

Dokaz tega je bilo prijetno, predvsem pa zanimivo predvajanje diapozitivov v Cerovljah, ki so ga predstavniki italijanske organizacije za zaščito ptic LIPU priredili na sedežu občinskih prostovoljnih gasilskih enot v Cerovljah. Pravi pobudniki večera so bili sicer krajani sami, ki že dolgo z zanimanjem sledijo delovanju prostovoljnih gasilcev ter pobudam devinsko-nabrežinske občinske uprave v korist okolja.

Večera se je udeležilo večje število domačinov najrazličnejših starosti, od šolarjev do upokojencev, vsi pa so z zanimanjem prisluhnili poljudnemu predavanju o krilatih in štirinožnih prebivalcih naše dežele.

Predstavniki LIPU Tarcisio Zorzenon je pričel pri pticah naših obalnih področij ter prešel nato na gorsko favno, predavanje pa zaključil z dvoživkami in plazilci. Predvsem zanimivo je bilo, kar je povedal o škodljivih, strupenih snoveh, ki jih uporablja sodobno kmetijstvo in ki so v največji meri pripomogle k skoraj popolni izginotvi nekaterih vrst, predvsem iz vrst ptičev.

Poleg zastrupitve in onesnažitve okolja pa je k neustaljenemu padcu nekaterih vrst prispomogel tudi lov in tu gre predvsem poudariti protizakonito streljanje na sicer zaščitene živalske vrste in izvensezonski lov. Zgovoren je bil primer dveh labodov, ki sta se po dolgih letih spet pojavila na Gorškem in ki so ju člani LIPU iz Gradeža in Krmina ščitili in opazovali.

Nežni mladiči so iz labodjega gnezda izginili že nekaj dni po rojstvu, starša pa so neznanj lovci ugonobili že nekaj mesecev po njunem prihodu v našo deželo. Na podoben žalosten način so izginile tudi štokrlje, ki jih v naši deželi že dolgo vrsto let ni več. Zorzenon je pri tem poudaril, da je Italija ena izmed redkih držav, kjer je človek še tako divjaško krut in predvsem neinformiran, ter poudaril primer sosednje Slovenije in Dalmacije, kjer lahko srečamo številne zaščitene primerke orlov, štokrlj, različnih ujed in kozorogov, ki so v Italiji praktično izginili. Podčrtal je tudi nesmotno iztrebljanje lisic, ki po zadnjih ugotovitvah Švicarjev in Avstrijcev samo pospešuje širjenje stekline, saj se na ozemlje ustreljene lisice po naravnih zakonih v kratkem priseli druga lisica, morda s področja, ki je že okuženo s steklinjo.

Suzi Pertot

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Roma — Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izzrebanju, ki je bilo 11. aprila 1988, ter v smislu zakonskih predpisov in pravilnika bodo 1. julija 1988 unovčljive pri običajnih poverjenih bančnih zavodih obveznice, ki so vključene v sledeče serije:

naslov posojila	št. serije
6% 1968-1988 II. em. (Fermi):	4 - 6 - 14 - 33 - 36 - 42 - 48 - 52 - 59 - 83 - 125 - 133 - 136 - 138
6% 1969-1989 II. em. (Ohm):	20 - 23 - 55 - 59 - 78 - 87 - 92 - 93 - 94 - 120 - 142 - 150
7% 1972-1992 II. em. (Watt):	4 - 11 - 28 - 56 - 91 - 98 - 100 - 110 - 119 - 126 - 135 - 136 - 150 - 153 - 158 - 165 - 188 - 198 - 225 - 272 - 285 - 291
9% 1974-1994:	32 - 33 - 49 - 50 - 59 - 70 - 101

Obveznice, ki bodo predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponom z zapadlostjo 1. januarja 1989. Vsota morebitnih manjkajočih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

Intenzivne predvolilne priprave strank

KPI je predstavila kandidate za skorajšnje upravne volitve

Predvolilna kampanja se bo sicer uradno začela šele 12. maja, stranke pa se že vneto pripravljajo na štart. Prvo pomembno dejanje je seveda predstavitev kandidatnih list. O nekaterih imenih že beremo ali pa zanje slišimo v dobro obveščenih krogih, uradne kandidate pa je prva predstavitelja tržaška federacija Komunistične partije.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je pokrajinski tajnik Ugo Poli predstavil prvo serijo kandidatov, v njej ni vseh imen, najpomembnejši kandidati pa so nam od včeraj uradno znani. KPI je namreč pripravila volitve za svoje člane, ki so lahko izbirali med daljšimi seznanji kandidati. Interne volitve so bile na občinski in pokrajinski ravni, kandidate za deželni svet F-JK pa so izbrale posamezne partijske celice. Naj zapišemo, da bodo kmalu znani tudi izidi internih volitev. Prav te volitve pa so bile podlaga za izbiro treh petin kandidatov za krajevne liste. Neznani so torej le tisti kandidati, ki jih bo predstavila ZKMI, neodvisni kandidati in seveda tisti, ki jih bodo določili razni partijski organi.

Nosilci kandidatne liste za deželni svet so pokrajinski tajnik Ugo Poli, pokrajinska svetovalka Perla Lusa in zgonski župan Miloš Budin. Med ostalimi kandidati naj omenimo vsaj Ravla Kodriča, slovenskega dijaka Tomaža Bana, Cecilio Assanti, ravnateljico Inštituta za delovno pravo na Tržaški univerzi in bivšo članico Višjega sodnega sveta, ter občinskega svetovalca Fausta Monfalcona.

Nosilci liste za tržaško Občino bodo Maurizio Pessato, prof. Franco Panizon, Anamarija Kalc, predsednica krajevne skupnosti za Vzhodni Kras, Gi-

orgio Apostoli in neodvisna Angela Ancona in Fabio Omero.

Nosilci liste KPI za pokrajinski svet bodo prof. Margherita Hack, Ezio Martone, neodvisni kandidat Marino Vocci, Nives Košuta, Fulvio Vallon, Andrea Spaccini in Mitja Race.

Kot je povedal tajnik Ugo Poli, je KPI želela obnoviti svoja krajevna predstavništva, novi pa so tudi kandidati za deželni svet. Veliko pozornosti so posvetili ženskim predstavnicam. Med kandidate pa bodo vključili precejšnje število neodvisnih. KPI se je odločila tudi za nekatera prestižna imena, kot so astronom Margherita Hack, bivša članica Višjega sodnega sveta Cecilia Assanti in ravnatelj univerzitetne pediatrične klinike Franco Panizon.

Svoje liste pripravljajo tudi ostale stranke. Načelnik socialistične kandidatne liste za deželni svet bo ponovno Gianfranco Carbone. PSI bo kot kandidata za tržaškega župana (očitno je torej, da bo nosilec kandidatne liste za tržaški občinski svet) predstavila Augusta Segheneja. Med prestižnimi

kandidati PSI za pokrajinski svet bo tudi sedanji predsednik KZE Claudio Bevilacqua. Znani niso niti kandidati KD, za občinski svet bo ponovno kandidiral Franco Richetti, ki se bo prav gotovo potegoval za mesto župana. Lista za Trst bo o kandidatih listah odločala na sobotni skupščini članov. Govori se, da bo nosilec liste za občinski svet župan Staffieri, Cecovini pa naj bi kandidiral za deželni svet. Skratka, Lista bo potrdila svoje »prvake«.

Vsekakor se nam napovedujejo ostri predvolilni boji, morda tudi zato, ker je splošni položaj Trsta dokaj jasno začrtan in je že davno odbila ura, ko bi morale stranke spregovoriti o stvarnih problemih. Tega pa marsikatera skupina ni več »vajena« in raje lovi z isto vabo v vedno bolj revnih vodah. Preprosto povedano: v poosimskem obdobju je do sedaj prevladovala retorika (o italijanstvu, protislovenstvu, o Trstu in tržaškosti); kdaj bo napočil čas stvarnih besed (o gospodarski krizi, o brezposelnosti, o staranju mesta, o zaščitem zakonov za Slovence, o varstvu okolja, o znanosti itd.)?

Zavezništvo med LpT in PSDI

Deželni svetovalci Liste za Trst Gambassini je napadel predlog Socialistične stranke, da bi se ji v Trstu priključile laične stranke, kot so PRI, PLI, PR, Zeleni in skupina Giustizia e libertà. Gambassini je seveda pohvalil lansko zavezništvo med LpT in PSI za parlamentarne volitve. Predlog socialističnega senatorja Agnellija, da bi se na letošnjih deželnih volitvah pridružile PSI ostale laične stranke pa Gambassini označuje kot poskus socialistov, da bi hegemonizirali laični pol.

LpT je medtem sklenila za deželne volitve novo zavezništvo s PSDI. Stranki sta izdali skupno sporočilo, kjer naznanjata, da bosta skupno nastopili na krajevnih in deželnih volitvah.

Manjšinci iz petih držav EGS pri Slovencih v Italiji

Skupina štipendistov, pripadnikov manjšin iz petih držav Evropske skupnosti, Francije, Španije, Zahodne Nemčije, Nizozemske in Irske, se mudi v teh dneh v naši deželi. Na petdnevem obisku so najprej obiskali Furlanijo, kjer so se seznanili s stvarnostjo Furlanov, drugi del obiska pa je namenjen spoznavanju problematike Slovencev. Tako so se v sredo zvečer podali v Beneško Slovenijo, kjer so obiskali slovenske ustanove v Spetru in v Čedadu. Včeraj pa so se preko Gorice podali v Trst. Najprej so obiskali klasični licej v Gorici, kjer jim je ravnatelj Milko Renner obrazložil pomen višjih srednjih šol za slovensko manjšino. Naslednja postaja je bila osnovna šola v Dobrodo in srečanje z ravnateljico Natašo Paulinovo, nato pa obisk otroškega vrtca v Devinu, kjer jim je občinska odbornica za šolstvo obrazložila načrt ES za jezikovno vzgojo. Na nabrežinskem županstvu jim je nato župan Brežigar obrazložil značilnosti devinsko-nabrežinske občine s posebnim poudarkom na prisotnosti Slovencev v teh krajih in na dvojezično poslovanje občine.

V večernih urah pa so štipendisti obiskali uredništvo Primorskega dnevnika in Založništvo tržaškega tiska. Tu je bilo tudi srečanje s predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Predsednik teritorialnega odbora za Tržaško Suadam Kapič jih je seznanil z dejavnostjo Zveze in z delom njenih članic. Sinoči je delegacija še obiskala dolinsko občino.

Danes pa si bodo gostje najprej ogledali nižjo srednjo šolo pri Sv. Jakobu, nato bodo obiskali Tržaško kreditno banko, nakar sta predvideni srečanja na sedežu deželnega sveta in deželnega odbora. V popoldanskih urah bodo najprej obiskali Radio Trst A, obisk pa bodo končali na Repentabru, z ogledom Tabra in Kraške hiše. Gostje bodo torej prejeli dokaj popolno sliko naše stvarnosti.

Ti obiski sodijo v okvir načrta za medsebojno spoznavanje stvarnosti manjšin v državah Evropske skupnosti; finansira jih Komisija ES, prireja pa jih Evropski urad za manj poznane jezike.

Na sliki: gostje v uredništvu Primorskega dnevnika.

Včeraj sestanek pri deželnem odborniku Carboneju

Tekstilni center v Trstu: od kod zamude in težave?

Pred časom smo že na kratko poročali, da Trst zamuja veliko priljubljenost za okrepitve bolehne industrije in gospodarstva. Takrat je bila vest na prvi pogled nepomembna, tako so jo ocenili tudi nekateri sindikalni krogi, včeraj pa se je izkazalo, da je priložnost resna in še kako uresničljiva.

Predstavniki najuglednejših italijanskih tekstilnih industrij (Lamperti, Pettinatura lane Vallemosso, Vestifanchi, Tre C) so lani podpisali z družbo SPI (Società per la promozione industriale), Avtonomno pristaniško ustanovo in finančno družbo Polis dogovor, po katerem naj bi na zemljišču bivšega skladišča Esso zgradili velik tekstilni obrat. Zasedli naj bi približno 170 tisoč kvadratnih metrov, od katerih je dobrih 60% zazidljive površine. Januarja letos so industriji dokončno potrdili, da bodo prostor namenili novemu tekstilnemu centru, v katerega bi naložili 60 milijard javnega in zasebnega denarja. Zemljišče bivše čistilnice Esso pa so smatrali za najprikladnejše, saj bi ga lahko priključili tržaški prostocarinski coni. Pristaniška ustanova je tako že odkupila (in odštela 4 milijarde lir) zemljišče, Sklad za Trst pa je tudi brez pomislekov nakazal 3 milijarde lir za njegovo urbanizacijsko ureditev. Zadeva, ki je tekla kot po maslu, pa se je nepričakovano zatknila. Tržaška družba SPI je tekstilne industrije šest mesecev vodila za nos, saj v tem času sploh ni uredila vse potrebne dokumentacije. Kljub vsemu pa je v javnost prišla vest, da bi tekstilni center lahko zaposlil 300 oseb, kar za tržaške razmere res ni

malo. Kaže pa, da tudi na osrednjem sedežu družbe SPI v Rimu nihče ni vedel za daljnovidne načrte industrijcev. Industrijci so tudi večkrat jasno povedali, da če tržaški sogovorniki ne bodo spoštovali določenih rokov, bo celoten načrt propadel. Javnim upraviteljem, zlasti pa odborniku za industrijo Carboneju, se je tako po malem vsiljevala slutnja, da je tržaška SPI molčala, ker ne razpolaga z zadostnimi finančnimi sredstvi. Da bi zadevi prišel do dna in ugotovil, do kod sega verodostojnost tekstilnega načrta, pa je za včeraj sklical srečanje z industrijci.

Na sedežu deželnega odborništva za industrijo se je tako srečal s Heinijem Galimbertijem - poverjenim upraviteljem skupine Lamperti - predsednikom in generalnim direktorjem Pristaniške ustanove Zanettijem oziroma Rovellijem, ravnateljem tržaške družbe SPI Zacchigno in predstavnik finančne družbe Friulia. Udeleženci srečanja so povedali, da je Pristaniška ustanova že vložila prošnjo za razširitev prostocarinske cone na zemljišče bivše Esso, Galimberti pa je podčrtal pomen tekstilnega centra na Tržaškem. Pogajanja so se zavlekla do poznega popoldneva in kaže, da se je iz njih le izcimilo nekaj pozitivnih zaključkov. Konec aprila se bo v Rimu sestalo finančno vodstvo družbe SPI, že prihodnji teden pa naj bi njena tržaška sekcija preverila možnosti financiranja načrta. Kaže tudi, da bo svoj delež prispevala deželna finančna družba Friulia. Morda priložnost le ni še zamujena.

V krožku Che Guevara predstavili zadnjo Tonelovo knjigo Tortorella o Togliattiju in Trstu

»Tito ima nedvomne zasluge, ker se je uprl Sovjetski zvezi in njenemu neupravičenemu vmešavanju v notranje zadeve Jugoslavije. Kljub temu pa je bilo njegovo stališče do Trsta zgrešeno. Kdor je pred vojno v stari Julijski krajini zanikal obstoj nacionalnega vprašanja je nedvomno grešil. Napočno pa je bilo tudi zanikati italijanski značaj Trsta.«

S temi besedami je sinoči v krožku Che Guevara član vsedržavnega tajništva KPI Aldo Tortorella zaključil razpravo o odnosu pokojnega komunističnega voditelja Palmira Togliattija do našega mesta. Tortorella, ki je prišel v Trst, da bi predstavil knjigo Claudia Tonela Rapporto con Trieste, je v ospredje svojega izvajanja dal zlasti Togliattijev odnos do mesta in do tržaškega vprašanja. V svojem ekspoziju je sicer zajel precej široko obdobje od predvojnega do povojnega časa in se ni izrecno dotaknil problema razmejitve, razprava pa ga je v bistvu prisilila, da se je izjasnil tudi o tem vprašanju. In pri tem ni imel dvomov: jugoslovanska zahteva po Trstu je bila zgrešena. S tega vidika je bilo stališče Vittoria Vidaliya v bistvu pravilno, čeprav je tržaški komunistični voditelj včasih šel preko mere v izkoriščanju nasprotij med Titom in Sovjetsko zvezo.

V tej luči je Tortorella tolmačil tudi navodila, ki jih je Togliatti dal italijanskim komunistom po srečanju s Kardeljem, naj sodelujejo s slovensko partizansko vojsko. To Togliattijevo stališče po besedah Tortorelle ni bilo v protislovju s politiko zavezništva z vsemi protifašističnimi silami, ki jo je Togliatti vodil v Italiji. V navodilih, je dejal Tortorella, ni nobenega namiga na rešitev tržaškega vprašanja, pač pa težnja po ovrdenotenju italijanskega prispevka skupnemu boju. Tudi to dokazuje, da je bil Togliatti velik držav-

nik in ne samo velik komunistični voditelj.

Sicer pa je Tortorella v uvodnem ekspoziju poudaril Tonelov prispevek k poznavanju tržaške zgodovine. S knjigo Rapporto con Trieste je Tonel objavil kopico manj znanih ali tudi neobjavljenih dokumentov, dokazal je, da so vodilni razred in nekatere vladne sile večkrat izkoristile Trst v povsem drugačne namene. Komunisti so si prizadevali, da bi bilo tržaško vprašanje pozitivno rešeno, da bi Trst postal kulturni izziv za sodelovanje sosednjimi narodi. To pa se ni zgodilo po krivdi vladajočega razreda, ki ni hotel, da bi mesto dejansko postalo »vsedržavno vprašanje«, da bi s takim velikim izzivom Trst gospodarsko in kulturno zrasel.

V svojem izvajanju se Tortorella ni izognil polemiki zadnjih mesecev o Togliattijevi vlogi v Stalinovih časih, odločno pa je zavrnil obtožbo, da je bil voditelj KPI soodgovoren za tedanje dogajanje v Sovjetski zvezi. To je zgolj blatenje Togliattijevega lika, je poudaril Tortorella, in dokaz izkrivljenega tolmačenja zgodovine v politične namene.

Iz njegovega posega in iz drugih prispevkov k razpravi je izzvenelo va-

bilo drugim političnim silam, naj se tudi same lotijo samoizpraševanja o lastni zgodovini in naj na ta način prispevajo k podrobnejšemu poznavanju preteklosti in preseganju tistih spon, ki vklepajo mesto v njegovo preteklost.

Večer v krožku Che Guevara je nedvomno prispeval k nadaljevanju razprave o tržaški polpretekli zgodovini. Ob kulturni pa je bila tudi politična manifestacija, kar je po svoje naravno, zato pa se tudi ni mogel izogniti sicer ne pretiranemu vendar zaznavnemu političnemu prebiranju preteklosti.

V. T.

Sociolog Popović o položaju v SFRJ

»Družbene spremembe in konflikti v Jugoslaviji« je naslov predavanja, ki bo danes ob 18. uri v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5. Na povabilo ISDEE (Študijskega in dokumentacijskega inštituta za Evropsko skupnost in Vzhodno Evropo) in Tržaške trgovinske zbornice bo to aktualno in zanimivo temo obravnaval prof. Mihajlo Popović, docent za sociologijo na filozofski fakulteti Beograjske univerze. Poskrbljeno bo za simultano prevajanje iz angleščine.

Alojz Debelis predsednik komisije za investicije

Podpredsednik Kmečke zveze Alojz Debelis je bil včeraj soglasno izvoljen za predsednika posebne posvetovalne komisije, ki na pokrajinski ravni izraža mnenje o investicijah v kmetijstvu, ki presegajo 30 milijonov lir. Komisija je bila ustanovljena z deželnim zakonom štev. 19 z leta 1981, sedaj pa je zapadla in jo je bilo treba obnoviti. Sestavlja jo sedem predstavnikov neposrednih obdelovalcev, po dva predstavnika zveze zadrug, sindikatov in spopolinarjev ter po en predstavnika zbornice agronomov in dežele. Debelis, ki je bil predsednik te komisije že v prejšnjem mandatu, je bil izvoljen pri prvem glasovanju in njegovo izvolitev so ostali člani komisije sprejeli s ploskanjem.

Še neznani vzroki uhajanja plinskega olja

Včeraj zjutraj so občinski izvedenec poccecco in gasilska strokovnjaka Giaccuzo ter Lofano spet natančno, a žal neuspešno pregledali greznične cevi v ulicah med Trgom Sonnino in Senenim trgom, da bi ugotovili, na katerem mestu je začelo v sredo uhajati plinsko olje, ki je poplavallo kletne prostore osnovne šole F. Carniel. Stanovalec omenjenih ulic je nezgodno povzročila precej nevarnost, saj je zaradi vdihavanja plinskih hlapov marsikoga začela boleti glava.

Zaenkrat torej še ni znan vzrok okvare. Vse kaže, da je začelo plinsko olje uhajati iz kakega rezervoarja, ki ga je načel zob časa. Rezervoar se je po nekaj urah najbrž sam izpraznil. Izvedenci domnevajo, da se je tekočina v celoti izlila v greznične cevi.

V občinskih rekreatorijih se je spozabljal nad 10-letnimi učenkami

Tri leta zaporne kazni za pedofila

Tržaško kazensko sodišče je včeraj obsodilo 61-letnega Sergia Boschettija iz Drevoreda D'Annunzio 52 na tri leta zaporne kazni. Odredilo je tudi, da bo moral plačati moralno odškodnino civilni stranki, višino zneska pa bo določilo civilno sodišče. Boschetti, bivši učitelj klavirja, je bil obtožen nasilnih opolzkih dejanj nad deklicami, starih manj kot 14 let.

Kaže, da je obtoženec zagrešil ta nesprejemljiva kazniva dejanja pred približno tremi leti. Boschetti je dajal lekcije iz klavirja otrokom, ki so obiskovali občinske rekreativne. Sodnik Brenici, stranska sodnika Trampus in Dinotti ter javni tožilec Coassin so vsekakor verjeli pričam. Obtoženec naj bi se po njihovih izjavah med učnimi urami približal svojim mladim učenkam in prisedel k njim. Nato jih je začel nadlegovati in se jih nesramno dotikati. Nekatere deklice tega sploh niso povedale staršem, druge

pa so jim le zaupale, kaj se jim je pripetilo. Zaradi številnih pritožb so odgovorni občinski uradi obvestili sodišče, ki je uvedlo sodni postopek proti osumljencu. Starši štirih deklic so pričali proti Boschettiju, mati ene same deklice pa se je prijavila tudi kot civilna stranka. Njene zahteve je na sodišču zagovarjal odvetnik Franco Bruno.

Boschetti je pred sodniki odločno zanikal, da bi se spozabil nad svojimi mladimi učenkami. Njegov odvetnik Romano Girometta je zahteval popolno oprostitev obtožbenca. Sodišče pa je vsekakor ugotovilo, da ima dovolj dokazov proti njemu in mu je zato naložilo tri leta zaporne kazni.

Boschetti je bil obsojen za dogodke, ki naj bi jih zagrešil do leta 1984. Ker ga preiskovalci niso aretirali, pač pa so ga le prijavili sodnim oblastem, je bil osumljenec do procesa na prostosti. Sedaj čaka na prizivni proces.

† Dne 14. t. m. nas je zapustil naš dragi

Mario Marzi

Pogreb bo jutri, 16. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinari.

Žalostno vest sporočajo: otroci, vnuki ter drugo sorodstvo.

Trst, 15. aprila 1988

Dijaki poklicnega zavoda J. Stefan na maturantskem izletu v Istanbulu

Maturantje Poklicnega zavoda Jožef Stefan smo se pred velikonočnimi počitnicami podali na petdnevni maturantski izlet v Istanbul z Jatovim letalom. Za marsikoga je bil to prvi polet, zato je bilo doživetje še toliko bolj vznemirljivo. V Istanbulu nas je sprejela prijazna vodička Eram, ki je poskrbela za prijeten in izčrpen obisk tega vele-mesta.

Že prvi dan smo se z ladjo odpeljali po Bosporu oziroma, ki povezuje evropski in azijski del Turčije. Nad Bosporom kraljuje največji evropski most, kmalu pa bodo dogradili še drugega.

Istanbul šteje danes 7 milijonov prebivalcev. Največji del mesta je na evropski strani Bospora, kjer se raztezata stari del (nekdanji Konstantinopol) in novi del mesta. Med njima se vije naravna ožina Zlati Rog. Minareti in kupole mošej, ki se svetlikajo v soncu, dajejo temu evrazijskemu mestu poseben čar. Med 450 mošejami je gotovo največja modra mošeja s šestimi minareti, ki se po bogastvu in lepoti lahko kosa s Sveto Zofijo. Zgrajena je bila v 17. stoletju po naročilu sultana Ahmeta I. Notranjost stavbe krasijo modre keramične ploščice, od tod tudi ime Modra mošeja. V bližini te znamenitosti kraljuje svetovno znana Sveta Zofija (Hagia Sophia), ki je bila prvotno bizantinska bazilika. V 15. stoletju jo je Mehmed II. Osvajalec spremenil v mošejo in ji dodal štiri minarete. V našem stoletju pa jo je turški reformator Kemal Atatürk spremenil v muzej. Obiskovalec lahko v njej občuduje bizantinske in islamske umetnine.

Prava paša za oči pa je palača Topkapı, nekdanja sultanova rezidenca. V tej ogromni palači smo obiskali tudi harem, največje doživetje pa je bil ogled Zakladnice, v kateri tisoči dragocenih kamnov krasijo zanimiva oblačila, raznovrstne predmete in orožje.

Dva smaragda, ki tehtata skupno več kot štiri kilograme, sta nekoč kot zeleni bakli razsvetljevala slavnostno dvorano. Danes začudenim obiskovalcem pričata o nekdanjem sultanovem bogastvu. Razkošni vrtovi in privlačne fontane krasijo palačo. Z marmornate terase pa se odpira razgled na tisoče bogatih in revnih hiš, kupol, čolnov in ribičev, tržnic, ki krasijo današnje mesto in v katerih mesto prekipava v svoji orientalski neurejenosti in zmešnjavi, a tudi neposrednosti in živahnosti.

Vredni ogleda so tudi številni vodovodi, ki so mesto oskrbovali z vodo že za časa Konstantina Velikega v 4. stoletju.

Bazar, ki je ena največjih in najzanimivejših tržnic na svetu, ponuja zahodnemu obiskovalcu na stotine stvari, v katerih se zrcali čar in blesek Orienta. Turista pa preseneti zlasti turška

spretnost v ponujanju in prodajanju blaga, ki pomeni pravi obred, pri katerem ima barantanje častljivo mesto. Če kupec ne baranta s trgovcem, pomeni, da ne ceni dovolj njegovega blaga, in ga na ta način lahko užali. Tako smo se tudi mi nalezili barantanja, pri tem pa smo se tudi močno zabavali.

Turške narodne pesmi, katerim smo sledili na predstavi, ki je bila namenjena le domačemu občinstvu in je bila zato veliko bolj pristna, ter folklorni in trebušni plesi, namenjeni turistom, so nam omogočili tudi globlji vpogled v tradicijo turškega naroda.

Polni novih vtisov in doživetij smo se po petih dneh doslej najdaljšega maturantskega izleta vrnili domov. Nekdanji Bizanc, v katerem sta se srečala tudi Finžgarjeva junaka Iztok in Irena, nas je očaral in popolnoma osvojil.

TOMAŽ MILIČ

Študenti IS SR Slovenije spoznali probleme manjšine

V sredo je skupina študentov izvršnega sveta skupščine SR Slovenije obiskala sedež SKGZ. Goste so sprejeli predsednik Klavdij Palčič, predsednik teritorialnega odbora Suadam Kapić in Boris Race, ki so študentom opisali aktualni politični trenutek naše narodne skupnosti. Skupina si je nato ogledala Rižarno in obiskala sedež jugoslovanskega konzulata v Trstu.

Slikarski natečaj Letoviščarske ustanove

Tržaška Turistična in letoviščarska ustanova prireja slikarski natečaj, ki bo trajal od 15. do 30. junija. Udeleženci bodo delali na odprtem, teme natečaja pa so devinski Kras, krajevna arhitektura, Sesslanski zaliv in Rimski kamolom. Interesenti se lahko prijavi na natečaj s posebnimi vpisnimi polji, ki so na razpolago na osrednjem sedežu Turistične ustanove na Gradu sv. Justa ter v uradih v Miljah in Sesslanju, vsak delavnik od 9. do 13. ure. Slikarski izdelki, ki jih bo ocenila in izbrala posebna komisija, bodo na ogled v razstavnih prostorih Turistične ustanove v Miljah in Sesslanju. Slikarski natečaj poteka pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina in Devinskega kulturnega združenja.

izleti

SKD Barkovlje prireja izlet v beneške vile 24. in 25. aprila. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Za informacije telefonirati na št. 69297 in 415797.

Sekcija VZPI-ANPI Evald Antončič iz Križa prireja od 6. do 10. maja izlet v Neapelj, Sorrento in Caserto. Vpisuje Ferdinand Bogatec (tel. 220175). Na razpolago je še nekaj mest.

Slovenski taborniki Rodu modrega vala Trst in Gorica obveščajo, da bo v nedeljo, 17. t. m., izlet v Bazo 20 - Kočevski Rog. Odhod s sezanske postaje ob 8. uri ter iz Nove Gorice (Rdeča hiša) ob 9. uri. Vabljeni!

šolske vesti

Ravnateljstvo liceja F. Prešeren obvešča starše, da bodo SKUPNE GOVORILNE URE s profesorji skupne, 15. aprila: ob 18. uri za 1. b, 4. b, 3. a in 2. klasični licej ter ob 19.30 za 2. b, 4. a, 3. klasični licej in 4. višjo gimnazijo.

Državni trgovski tehnični zavod Ž. Zois vabi starše dijakov na RODITELJSKI SESTANEK (skupna govorilna ura) na sedež - Vrdelska cesta 13/II po naslednji razpredelnici: v ponedeljek, 18. 4. ob 18.30: 1. a, 2. a, 1. b, 2. b, 3. c in 4. c; v sredo, 20. 4. ob 18.30: 3. a, 4. a, 5. a, 3. b, 4. b in 5. b.

Sindikatske vloške šole, tajništvo Trst, obvešča vse učne osebe, da je od 15. marca razobeseno na šolskem skrbništvu seznam izčrpanih lestvic za šolsko leto 1987/88. Rok za vključitev v te lestvice zapade 30. t. m. Tistim, ki so bili že vključeni v izčrpane lestvice, ni treba na novo vlagati prošnji. Seznam izčrpanih lestvic in informacije dobite na sedežu SSS, Ul. Carducci 8/II. nad. v torek, četrtek in petek od 16. do 17. ure ter v sredo od 10. do 12. ure.

OBČINA MILJE ŽUPAN

obvešča, da so v občinskem tehničnem uradu nameščeni do 4. maja 1988 akti XI. variante k splošnemu regulacijskemu načrtu.

Ustanove in zasebniki lahko do 24. maja 1988, v smislu obstoječih zakonov, predložijo pripombe, ki naj prispevajo tvoren doprinos za izboljšanje načrta samega.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 15. aprila 1988

NASTJA

Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 19.51 - Dolžina dneva 13.32 - Luna vzide ob 5.39 in zatone ob 18.53.

Jutri, SOBOTA, 16. aprila 1988

BERNARDKA

PLIMOVANJE DANES: ob 3.46 najnižja -52 cm, ob 9.46 najvišja 38 cm, ob 15.34 najnižja -43 cm, ob 21.48 najvišja 60 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,2 stopinje, zračni tlak 1021,2 mb rahlo pada, veter vzhodnik 18 km na uro, burja s sunki do 65 km na uro, vlaga 24-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 12,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Michele Clarot, Valentina Bologna, Emanuele Bin.

UMRLI SO: 89-letna Lucia Brazzach vd. Hrovatin, 81-letna Francesca Bratina vd. Fantin, 78-letna Quirina Fedri vd. Cividin, 40-letni Alberto Marcolin, 83-letna Maria Forzeza por. Strissi, 86-letna Albina Majcich por. Mogorovich, 78-letna Vilma Covac vd. Rostas, 89-letna Roma Obressa, 88-letna Luigia Deretich vd. Panticali, 46-letna Luisa Salvadori por. Calvani, 61-letni Franco Samaestri.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 11., do sobote, 16. aprila 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Cesta za Lonjer 172, MILJE - Lungomare Venezia 3.

PROSEK - (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Cesta za Lonjer 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, MILJE - Lungomare Venezia 3.

PROSEK - (Tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, MILJE - Lungomare Venezia 3.

PROSEK - (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila skupina QUARTETTO ACADEMICA. V soboto, 16. t. m., ob 20.30 bo v škedenjski cerkvi koncert harfistke Jasne Corrado-Merlak.

Od danes do 29. t. m. bo Komorni orkester gledališča Verdi pod vodstvom Severina Zannerinija nastopal v raznih kasarnah naše dežele. Začel bo danes s koncertom v kasarni Zappalà v Avianu, v soboto v dvorani Bergamas v Gradišču, 22. t. m. v kasarni Cantone v Tolmeču, 27. t. m. v kasarni Berghinz v Vidmu, 28. t. m. v Villi Vicentini in 29. t. m. v kasarni Feruglio v Venzonu.

kino

ARISTON - 17.30, 21.00 L'insostenibile leggerezza dell'essere, r. Philip Kaufman, i. Daniel Day Lewis, Juliette Binoche.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 Pazza, dram., ZDA 1987; r. Martin Rih; i. Barbara Streisand, Richard Dreyfuss.

EXCELSIOR II - 16.30, 19.15, 21.45 Ironweed, dram., ZDA 1987; r. Hector Babenco, i. Jack Nicholson, Meryl Streep.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.15 Stregata dalla luna, dram., ZDA 1987, r. Norman Jewison, i. Cher.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Omicidio allo specchio, □.

NAZIONALE I - 16.15, 22.00 La ballata porno di Memphis, porn., □□.

FENICE - 16.30, 22.15 Tre scapoli e un bebè, kom., ZDA; i. Tom Selleck, Steve Guttenberg, Ted Danson.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Dentro la notizia, dram., ZDA 1987; r. J. L. Brooks; i. V. Hurt, H. Hunter, A. Brooks.

MIGNON - 16.00, 21.30 L'impero del sole, pust., ZDA, r. S. Spielberg, i. J. Malkovich, M. Richardson.

EDEN - 15.30, 20.00 La calda signora della porta accanto, porn., □□.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Cicciolina carne bollente, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Undici giorni, undici notti, porn., □□.

CAPITOL - 16.30, 22.00 Vacanze sulla neve, kom., ZRN 1988, r. W. Bogner, i. J. Eaves, S. Chaffe.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Arrivederci ragazzi, kom., Fr. 1987; r. L. Malle; i. G. Mantesse, R. Fejto.

ALCIONE - 16.30, 22.00 La casa dei giocchi, kom., ZDA 1987, r. D. Mamet, i. L. Crouse, J. Mantegna.

RADIO - 15.30, 21.30 Vanessa maid Manhattan, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za PRAVALNO URO v bazenu v Strunjanu ob torkih. Vpisovanje in informacije od 9. do 12. ure na sedežu KRUT - Ul. Ciccone 8/B - tel. 360324.

Zadruga Naš Kras sklicuje svoje člane na REDNI LETNI OBČNI ZBOR, ki bo v prvem sklicanju 28. t. m. ter v drugem sklicanju 29. t. m., vedno ob 20. uri v Kraški hiši v Repnu.

mali oglasi

OSMICO je odprl Hektor Moro iz Dola-Palkišče 28. Nudi prizgikec in vino lastnega pridelka.

OSMICO ima Frandoli - Slivno št. 25. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Just Škerlj - Salež 44. Toči belo vino in teran.

DAM V NAJEM stanovanje, 80 kv. m. Tel. 228390.

ODDAJAM V NAJEM priznana in dobro vpeljana restavracijo na Krasu, moderno opremljeno, s parkiriščem. Za podrobnejše informacije telefonirati na št. 362949 v uradnih urah.

PRODAM vpeljano trgovino za prodajo jestvin, sadja in zelenjave ter kruha, v centru mesta, z vso opremo in dolgoletno najemniško pogodbo za prostore. Podrobnejše informacije po telefonu na št. 362949 v uradnih urah.

VESPO PRIMAVERA v odličnem stanju prodam. Tel. 229347.

KUHARICO išče gostilna v Bazovici. Pismene ponudbe na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 TRST pod šifro "Bazovica".

NUJNO IŠČEM skladišče na Proseku ali v bližini. Tel. 251026 ali 822003.

IŠČEM ZAPOSLITEV kot uradnica partitume. Telefonirati v večernih urah na št. 231037.

4-ČLANSKA DRUŽINA odkupi 3-sobno stanovanje. Tel. 415318.

NOVOST V PARFUMERIJI: šampon in barvni refleksi, vse v 5 minutah. Kozmetika 90 - Opčine.

V PADRIČAH v bližini teniškega igrišča prodamo 2.300 kv. m nezazidljivega zemljišča. Vstop po privatni cesti. Tel. 578042.

PRODAM seno v balah. Tel. 228547.

PRODAM mize in stole, tudi za vrt. Tel. 200169.

PRODAM vespo 200 PXE, november 1983, rdeče barve, prevoženih 10.000 km v zelo dobrem stanju za 1.500.000 lir ali po dogovoru. Tel. na št. 200790 ob urah kosila.

NUDIMO takojšnjo zaposlitev na področju uvoza ne/izvozne dejavnosti s poslovnemu fantu/dekletu z znanjem slovensčine, italijanščine in srbohrvaščine ter po možnosti enega izmed svetovnih jezikov. Ponudbe z navedbo delovnih izkušenj in šolske izobrazbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored 24 Maggioro 1, 34170 Gorica, pod šifro "Zaposlitev".

IŠČEMO mladega inštalaterja z izkušnjami. Zlobec, Ul. Gambini 29, tel. 744308.

menjalnica

Ameriški dolar	1240.—
Nemška marka	739.—
Francoski frank	216.—
Holandski florint	658.—
Belgijski frank	34.—
Funt sterling	2290.—
Irski sterling	1950.—
Danska krona	190.—
Grška dragma	8,20
Kanadski dolar	980.—

gledališča

ROSSETTI

Od 19. do 24. t. m. bo gledališka skupina IL GRUPPO DELLA ROCCA predstavila HAPPY END Bertolta Brechta-Kurta Weilla. Režija: Dino Desiata. Predstava izven abonmaja. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI

Operna sezona 1987/88.

Jutri ob 10.30 bo v mali dvorani gledališča Verdi tiskovna konferenca, na kateri bodo govorili o prihodnjih simfoničnih koncertih komornega orkestra gledališča Verdi, Festivalu operete ter jenski simfonični sezoni.

V nedeljo ob 16. uri (red D) bo na sporedu tretja predstava Verdijeve opere AIDA. Glavni interpreti so: Carlo De Bortoli, Bruna Baglioni, Ines Salazar Gonzales, Mario Malagnini, Sergio Kalabakos, Alessandro Cassis, Dario Zerjal, Gabriella Bardi. Dirigiral bo Rico Sacconi, režiral Virginio Puecher.

čestitke

Danes slavita 20 let skupnega življenja MARIJA in BORIS ŽERJAL. Da bi še mnogo let slavila složno, srečno in veselo jima želi in čestita sestra Vilma z družino.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je odprta razstava KLAVDIJA TUTTE - Grafika in risbe.

V galeriji Tommaso Marcato, Trg Tommaso 4/A, so na ogled dela likovnika VITA TIMMLA.

V galeriji Rettori Tribbio 2, Piazza Vecchia 6, je do 22. aprila odprta razstava slikarja EDOARDO DEVETTE.

V galeriji Torbandena, Ul. Tor Bandena 1, razstavlja do konca maja slikar JOSEF KERN.

V ponedeljek, 18. t. m., ob 18.30 bodo v kavarni TOMMASEO — Riva 3 novembra predstavili publikacijo z naslovom 4 PODOBE ZA BUDDENBROOKOVE, ki jo je izdal Centro Studi l'Asterisco.

razne prireditve

KD Slovan - Padriče organizira tečaj s tremi zanimivimi in koristnimi predavanji dr. Lili Čebulec na temo DOMAČA ZDRAVILNA ZELIŠČA, ČAJI IN SOKOVI. Prvo predavanje bo v prostorih gozdne zadruge na Padričah danes, 15. t. m., ob 20.30. Prijave pri Darku Grgiču - tel. 226286.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi svoje člane danes, 15. aprila, ob 17. uri v Gregorčičevo dvorano - Ul. sv. Frančiška 20 - na kulturno-glasbeni popoldan z naslovom VRNITEV POMLADI. Izvajata Stane Raztresen in Neva Kranjec (harmonika).

SKD Barkovlje prireja jutri, 16. t. m., POKUŠNJO VINA IN RAZSTAVO DOMAČEGA KRUHA. Začetek in nagajevanje ob 20. ure dalje. Vabljeni vsi!

PD Mačkölje vabi mladino na koncert glasbene skupine THE HARD KNOBS, ki bo jutri, 16. aprila, ob 20. uri v srenjski hiši v Mačköljah.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Jutri, 16. t. m., ob 20.30 gostovanje dramske sekcije DPD Svoboda-Podpeč z ljudsko igro Frana Žižka MIKLOVA ZALA. Režija Janez Cimperman.

SPDT prireja v četrtek, 21. t. m. v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) s pričetkom ob 20. uri predavanje Branka Bratoža iz Kopra na temo: "LEPOTA BOLGARIJSKIH GOR". Predavanje bo opremljeno z diapozitivi. Vabljeni!

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da bo v okviru tečaja za delo z otroki in mladostniki v težavah, jutri, 16. t. m., s pričetkom ob 14. uri v Dijskem domu Srečko Kosovel v Trstu, Ul. Ginnastica 72 SREČANJE O PSIHOLOGIJI, ki ga bo vodila strokovnjakinja Anita Presterar. Srečanje je namenjeno pedagoškim delavcem. Vljudo vabljeni!

prispevki

Ob 10. obletnici smrti Maria Debellija in ne Debelljuha darujeta žena Mara in hči Lidija z družino 50.000 lir za SPDT.

V spomin na Ivana Furlana darujeta Fani in Ivanka Bukavec 50.000 lir za FC Primorje.

Namesto cvetja na grob brata Ivana Furlana darujejo brata Karlo in Pepi ter sestra Ljodka 25.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Pepija Miliča daruje Ludvik Purič 20.000 lir za Balinarsko sekcijo Kraški dom.

V spomin na pok. Pepija Miliča darujeta Franco in Matilde Kralj 20.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

Namesto cvetja na grob Marije Križmancić (Rice) darujejo Koveševići 20.000 lir za ŠD Zarja.

V počastitev spomina Bruna Krečiča daruje Sandra Poljšak 30.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

V spomin na Manšuetu Fondo darujeta Štefka in Nereo 30.000 lir za Dom J. Ukmarja.

14. 4. 1988

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131

filmi na tv zaslonu

kinoateljce

TARČE — Targets, ZDA 1967.

Režija in scenarij: Peter Bogdanović. Igrajo: Boris Karloff, Tim O'Kelly, Nanca Hsueh, James Brown. Nocoj, 15. aprila, ob 22.20, RTV Ljubljana.

Peter Bogdanović, slavno ime sodobnega ameriškega filma, se je najprej uveljavil kot filmski zgodovinar, kritik in tankočuten poznavalec klasičnih avtorjev hollywoodskega filma (npr. Forda, Hawksa), nato pa je skočil čez plot in se tudi sam lotil filmskega ustvarjanja. Pokrovitelj njegovih prvih korakov za filmsko kamero je bil mecenski režiser-producent Roger Corman, ki ga je klical k sodelovanju za svoj film *Divji angeli* in mu nato tudi omogočil realizacijo prvega celovečernega dela Tarče.

Bogdanović je v tem filmu povzel Cormanovo veliko ljubezen za *horror* in dialektično združil dve varianti groze: namišljeno grozljivost, ki je lastna filmskemu svetu, in pa grozo vsakdana, ki je pričujoča v normalnem življenju. Tako si v tem filmskem delu stojita nasproti na eni strani bivši zvezdnik filmske grozljivke, sam legendarni upodobitelj Franksteina (Boris Karloff), na drugi pa mlad, na videz normalen fant, ki je potencialen množični morilec...

LA CONQUISTA DEL WEST — How The West Was Won

— Kako so osvojili Zahod, ZDA 1962.

Režija: Henry Hathaway, John Ford, George Marshall. Igrajo: Carroll Baker, Lee J. Cobb, Henry Fonda, Gregory Peck.

Jutri, 16. aprila, ob 20.30, RAI 2.

Epopoja prvih pionirjev in priseljencev, vročica iskalcev zlata, bratomorna državljanska vojna med Severom in Jugom, gradnja železnice od Atlantskega do Tihega oceana, boj proti razbojnikom, torej najznačilnejši prizori iz filmskega mitiziranja ameriškega Zahoda so prikazani v petih epizodah tega kolektivnega filma, ki so ga tako rekoč po naročilu posneli pravniki strokovnjaki tega žanra: Hathaway (*Tri zgodbe*), Ford (*Državljanska vojna*), Marshall (*Železnica*).

Povezujoči *leit-motiv* tega velikopoteznega, visoko spektakularnega, a v bistvu nekam hladnega in brezkrvnega kolosala, posnetega po »cinerama« *sistemu*, so prigode tipične družine pionirjev na težavni in nevarni poti proti Zahodu. V res bogatem *castu* nastopajo poleg omenjenih še drugi znani vesternski obrazi: James Stewart, Richard Widmark, Debbie Reynolds, Walter Brennan, Eli Walach...

IL GRANDE FREDDO — The Big Chill — Veliki mraz, ZDA 1983.

Režija: Lawrence Kasdan. Igrajo: William Hurt, Glenn Close, Tom Berenger, Kevin Kline.

V ponedeljek, 18. aprila, ob 20.30, ITALIA 1.

Sedem starih prijateljev iz šolskih časov se ponovno sreča ob odprtem grobu skupnega prijatelja, ki je naredil samomor. V brezhibno zgrajenem Kasdanovem filmu (Kasdan je tudi več scenariist drugih in tretjega dela Lucasove *Vojne zvezd* ter Spielbergove uspešnice *I predatori dell'arca perduta*) so prisotni vsi najznačilnejši predstavniki in pravzaprav preživeli t. i. »izgubljenega rodu« *iz kontestatorskega leta '68: povratnik iz Vietnama, ki je zasvojen z mamili, uspešni juppy, pihel TV zvezdnik, ciničen časnikar, napredna zdravnica, nezadovoljna gospodinja in pa optimistična nosečnica, ki se pripravlja na porod...*

Vsi, z večjo ali manjšo mero frustracije, se z domotožjem obračajo nazaj k nekdanjemu, zdavnaj preminulemu blišču. Po pogrebnem obredu sklenejo, da skupno preživijo vikend, med spominom in ganjenostjo, med kreganjem, poljubljanjem in nemogočim lovljenjem ljubezni. Odlična rekonstrukcija okolja in vzdušja, ki ga ni več!

EASY RIDER, LIBERTA' E PAURA — Easy Rider, lahni jezdec, ZDA 1969.

Režija: Dennis Hopper. Igrajo: Peter Fonda, D. Hopper, Jack Nicholson, Karen Black.

V torek, 19. aprila, ob 22. uri, ITALIA 1.

Nizkoporačunski film, ki sta ga z malimi denarji producirala, a z velikim pričevanjem in ustvarjalnim nabojem odigrala mlada Peter Fonda (sin slavnega Henryja) in Dennis Hopper, je eden od najbolj proslavljenih »manifestov« *splošne kulturne revolucije s konca 60. let, v dobri družbi z legendarno črnobelo silhueto Che Guevara, z glasbo Boba Dylana in Jimija Hendrixa ter seveda drugimi osebnostmi tedanje mladinske protikulture.*

»Easy Rider ni nič drugega kot vestern našega časa, v katerem motorno kolo nadomešča konja in ljubezen do bližnjega prevladuje nad agresivnostjo: le z izjemo, da svojevrstna avtocestna potepuha Billy in Wyatt plačata z življenjem svoj odklon, da bi se vživela v tako surov svet« *(T. Kezich). Današnja »Billy the Kid« *in »Wyatt Earp« *jadrate torej svobodno s svojima »chopperjema« *po cestah in širnih pokrajinah Amerike. Skupaj z novim tovaršem, zapitim odvetnikom Jackom Nicholsonom, šokirata rasistično razpoložene dobromisleče, razgaljata njihovo zaprtost in omejenost. Vendar je njihovo svobodno jezdjenje kratkotrajno.****

I VINTI — Premagani, It. 1953.

Režija: Michelangelo Antonioni. Igrajo Anna Maria Ferrero, Franco Interlenghi, Peter Reynolds, Patrick Barr, Jean-Pierre Mocky, Henri Poirer.

V sredo, 20. aprila, ob 23.30, ITALIA 1.

Michelangelo Antonioni je po svojem prvencu *Kronika neke ljubezni* (1950) posnel tale vzburljiv in problematičen prikaz evropske mladine v 50. letih. Dokumentaristično navdahnjeni poet italijanskega eksistencialističnega filma je za to posebno problematiko izbral obliko filmske ankete, ki jo je udeležil v trodelnem *omnibusu*. V prvi zgodbi prikazuje lik mladega Italijana meščanskega izvora, ki se tragično zaplete v obračunavanja med tihotapci in policijo. V drugi zgodbi Antonioni prenese dogajanje na Angleško, kjer mladi neuravnovešenec ubije neko starko le zato, da bodo časniki objavili njegovo fotografijo. V sklepnem prizoru pa skupina mladih Francozov iz banalnih razlogov umori vrstnika.

Od vseh treh je najučinkovitejša angleška slika, ki z veliko psihološko občutljivostjo skicira situacijo in nedvomno kaže na talent in slog poznejšega avtorja *Krika, Avanture, Mrka, Rdeče pušave, Blow Upa, Poklic: reporter. INFEDELMENTE TUA — Unfaithfully Yours — Nezvesto tvoja, ZDA 1948.*

Režija: Preston Sturges. Igrajo: Re Harrison, Linda Darnell, Barbara Lawrence, Rudy Vallee.

V četrtek, 21. aprila, ob 15. uri, CANALE 5.

Znani orkestrski dirigent podvomi o iskrnosti svoje žene ter bolešno sumi, da ga vara. Tako si med dirigiranjem koncerta predstavlja vse njene namišljene prevare in jih v glasbenem podtonu podoživlja. Ko se koncert zaključi, doživi dirigent buren uspeh in v nepričakovanem *happy endu* dogni, da ga žena ni nikdar varala.

Preston Sturges (1898-1959) je žal premalo poznan avtor zabavnih, inteligentno zgrajenih in ikonoklastičnih komedij, ki bičajo razne senčne in negativne strani ameriškega načina življenja v 40. in 50. letih. Tu je učinkovito zmontiral igro retrospektiv, glasbenega kontrapunkta in ekspresionistične igralske dinamike v strastno in dramatično nape-to zgodbo.

Pripravlja:
Boris Devetak

Nove plošče

SANREMO '88 — ARTISTI VARI

Poleg običajne plošče SANREMO '88, ki ni dosegla zaželenih ciljev, so organizatorji, v sodelovanju z diskografsko hišo EMI Italiana izdali še ploščo mednarodnih uspešnic. Vsi pevci, pevke in skupine, ki so prisotni v tem albumu, so se pojavili kot gostje tudi v velikem sanremskem Palarocku, kjer smo bili priča pravim rock-pop večerom, ki so bili, po mojem mnenju, edini za-rek upanja letošnjega sanremskega festivala.

Seveda si ne moremo privoščiti, da bi preresetali in obdelali vseh 18 pevcev in skupin, ki se predstavljajo na tej plošči, vendar bomo vzeli v poštev tiste, ki so se v zadnjih časih uvrstili in za več časa obdržali na samem vrhu svetovnih glasbenih lestvic. Najprej bi omenili samosvojega genija, ki mu je ime Terence Trent D'Arby: njegov način ustvarjanja je zelo originalen in ga lahko prištevamo med najlepša in najboljša presenečenja tega stoletja.

Kot običajno so se zelo dobro odrezali veterani Joe Cocker, Bryan Ferry in Art Garfunkel. Med prijetne novosti spada tudi Patti Guesch s svojo izzivalno pesmijo Etienne, medtem ko je ansambel Toto še enkrat dokazal, da je ena najboljših in tehnično dovršenih skupin osemsetih let.

Pesmi albuma so: *Dance Little Sister* (D'Arby), *Never Gonna Give*

You Up (Rick Astley), *Need You Tonight* (Inxs), *When The Fingers Point* (The Christians), *Heaven in Place In Earth* (Belinda Carlisle), *I'm Not Scared* (Eight Wonder), *Kiss And Tell* (Bryan Ferry), *Waterfall* (Wendy And Lisa), *Etienne* (Patti Guesch), *Where Do Broken*

Harts Go (Whitney Huston), *Angel Eyes* (Wet Wet Wet), *So Much In Love* (Art Garfunkel), *Stop Loving You* (Toto), *Turn Back The Clock* (Johnny Hates Jazz), *Josephine* (Chris Rea), *Unchain My Heart* (Joe Cocker), *Hysteria* (Def Leppard), *Wanted Dead Or Alive* (Bon Jovi).

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Glasujem za: _____

Moj predlog: _____

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina 9.35 Variete: Dadaumpa 10.30 Dnevnik 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nanizanka: Il calabrone verde 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Glasbena oddaja: Discoring 15.00 Aktualno: Leteči zmaj 16.00 Otroška oddaja: Big! 17.55 Rubrika: Danes v Parlamentu 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Kviz: Parola mia 19.30 Rubrika: Knjiga - prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Alle donne piace ladro (kom., ZDA 1966, r. Bernard Girard, i. James Coburn, Camilla Sparv) 22.15 Dnevnik 22.25 Glasbena oddaja: La grande notte di Sanremo International 24.00 Dnevnik - nočne vesti 0.15 Informativna oddaja: Otroški laboratorij	8.00 Prva izdaja in telovadba 9.00 Matineja: Italija se prebujala 10.00 Rubrika: V dobrem počutju 11.00 Dnevnik - kratke vesti 11.05 Tečaj angleščine 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Mezzogiorno è... (2. del) 13.40 Nadaljevalna: Quando si ama 14.30 Dnevnik in športne vesti 15.00 Glasbena oddaja: D.O.C. 16.00 Nanizanka: Lassie 16.30 Kviz: Farfate 16.55 Danes v Parlamentu in dnevnik 17.05 Oddaja o zdravju in estetiki 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nan.: Faber, l'investigatore 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Kviz: Conto su di te 21.50 Nan.: Il brivido dell'imprevisto 22.20 Dnevnik - kratke vesti 22.30 Glasbena oddaja: D.O.C. 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: Ali Babà e i 40 ladroni (fant., ZDA 1944, r. Arthur Lubin, i. Maria Montez, John Hall)	13.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Živo okolje 14.00 Deželne vesti 14.30 Mladinska oddaja: Jeans 2 (vodita Simonetta Zauli in Fabio Fazio) 15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna rubrika: Fuoricampo 17.30 Športni dnevnik: Derby 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo 18.30 Nanizanka: Vita da strega 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Rubrika: 20 let prej 20.00 Informativna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija, Pekel (bere Giorgio Albertazzi) 20.30 Aktualno: Javni prostor v zeleni oazi 22.00 Dnevnik - večerne vesti 23.15 Variete: Pubblica (pripravila Romano Frassa in Enrico Ghezzi) 0.05 Dnevnik - zadnje vesti	10.00 TV Mozaik. Tednik 11.00 Nadaljevalna: Izpovedi pustolovca Feliksa Krulla (pon. 2. dela) 16.30 TV Mozaik. Tednik (pon.) 17.30 Otroška igra: V znamenju dvojčkov - Od kod sneži (Sneži resda z neba, a možna je še kaka druga razlaga. Ponuja jo lutkovna igrara, ki jo je režiral Edi Majaron.) 17.50 Nad.: Grizli Adams (11. del) 18.15 Izobraževalna oddaja: Vezenje in obdelava usnja 18.45 Risanke 19.00 Vreme in Obzornik 19.13 TV Okno in Zrno 19.30 Dnevnik in vreme 20.00 Zrcalo tedna 20.20 Nadaljevalna: Kir Royal (5. del) 21.15 Dokumentarna oddaja: Zmagoslavje zahodne civilizacije - Propad Zahoda (12. del) 22.05 Dnevnik 22.20 Film: Tarče (dram., ZDA 1967, r. Peter Bogdanovich, i. Boris Karloff, Tim O'Kelly)	13.30 TVD Novice 13.40 Športne vesti: Sportime 13.50 Tenis: polfinale turnirja Newsweek (pon.) 16.00 TV Novice 16.10 Reportaže: Šport spektakel 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja
CANALE 5	RETEQUATTRO	TELEFRIULI	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.20 Risanke 9.00 Nanizanka: Arcibaldo 9.30 Nadaljevalna: General Hospital 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: Lo specchio scuro (krim., ZDA 1946, r. Robert Slodmak, i. Olivia De Havilland, Lew Ayres) 17.05 Nanizanka: Alice 17.35 Kviz: Doppio slalom 18.05 Nan.: Webster, 18.40 I cinque del quinto piano, 19.10 I Jefferson 19.40 Kviz: Tra moglie e marito 20.30 Film: Nudo di donna (dram., It., 1981, r. Nino Manfredi, i. Nino Manfredi, Eleonora Giorgi) 22.30 Aktualno: Skrivnosti noči 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.30 Rubrika: Première 0.40 Nanizanka: Gli intocabili, 1.40 Bonanza	8.30 Nanizanka: La grande vallata 8.50 Film: I moschettieri del mare (pust., It. 1961, r. Steno, i. Anna Maria Pierangeli, Robert Alda, Aldo Ray) 11.00 Nan.: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke, Hallo Spank, Mimi, Isidoro 14.30 Nadaljevalne: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Film: L'angelo scarlatto (pust., ZDA 1952, r. Sidney Salkow, i. Yvonne De Carlo, Rock Hudson) 22.05 Dok.: Big Bang 23.05 Aktualno: Pomlad Gorbačova 0.50 Nan.: Missione impossibile, 1.50 Adam 12	17.00 Nan.: Mary Hartman 17.30 Risanke 19.30 Nanizanka: California 20.30 Film: L'ammiratore (kom., It. 1985, r. Romano Scandariato, i. Nino D'Angelo, Annie Belle) 22.30 Kviz: Colpo grosso 23.30 Sport: košarka 0.30 Film	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, (7.40) Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 9.00 Za vsakogar nekaj; 10.00 Pregled deželne tiska; 10.10 Z opernega in koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Umetnost in kultura; 13.20 Primorska poje 88; 13.40 LP tedna; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Pisani svet; 14.30 Glasbene skice; 15.00 Roman: Vojna in mir; 15.15 Zbornik (2. del); 15.30 Krivi preroki; 16.00 Diagonale; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Povejmo glasbo.	13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Dance parade; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
ITALIA 1	TELEQUATTRO	RADIO KOPER (italijanski program)	LJUBLJANA	RADIO OPČINE
8.30 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari,	12.30 Nadaljevalna: I Ryan 13.30 Risanke 14.15 Nadaljevalne: Una vita da vivere, 15.00 Dancing Days, 16.30 Piume e paillettes	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba in vreme; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prirčno vaši; 8.15 Horoskop; 8.40 Po vašem izboru; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Glasbena oddaja: Feeling; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Glasba; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovni pogovori; 11.15 Turizem; 11.40 Popevka; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Glasba; 14.35 Popoldne; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka; 17.00 Bubbling; 17.33 Blitz music; 18.00 Iz filmov; 18.33 Glasba; 19.00 Operete; 20.00 Nočni spored.	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.00 Jutranjik; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Matineja; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Simfonični koncert; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.30 Melodije; 14.05 Govorimo angleško; 14.35 Popoldanski mozaik; 14.50 Človek in zdravje; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17; 18.00 Ansambel Vita Muženiča; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Mladi mostovi; 20.30 Slovenscem po svetu; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 O morju in pomorščakih.	10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni mozaik; 19.00 V svetu fantazije; 20.15 Mix Time; 21.00 Nočni val, nato Nočna glasba.

Na Pokrajini zaplet pri glasovanju povzročil nelagodje v vrstah večine

Pokrajinski svet je sinoči imel svoje drugo zaporedno zasedanje v tem intenzivnem mesecu aprilu. Organ je pred iztekom mandata, v beležki upraviteljev pa je še cela vrsta vprašanj in sklepov, ki jih morajo odobriti v prihodnjih tednih.

Zaradi tega je predsednik Cumpeta napovedal dokaj intenziven program zasedanj: po dveh sejah ta teden bosta prihodnji teden še dve (18. in 19.), naslednji teden prav tako (26. in 27.), in če bo potrebno še druge po kratkem presledku. Sodeč po ritmu prve, predvčerajšnje seje, bo tudi s tako intenzivnim programom svet težko opravil predvidene naloge. Vsa prva seja je bila posvečena razpravi o integriranih načrtih, ki se je, kot smo poročali včeraj, zaključila s soglasnim izglasovanjem resolucije.

Vzdušje se je nekoliko razgelo v tajnem delu seje, na katerem so razpravljali o poveritvi nalog za izdelavo načrtov za dva od teh posegov: izkop kanala Quarantia in preureditev bivšega kronikarja v Ul. Diaz v Gorici. Prvi sklep je - kot smo lahko izvedeli - bil odobren. Izdelavo načrta ter vo-

denje del so poverili inž. Guidu Fornasiu in arh. Francu Bonannu. Zapletlo se je pri drugem vprašanju.

Načrt za preureditev kronikarija bo Dežela finansirala s 4,5 milijarde lir in bo torej med različnimi predvidenimi posegi najhitreje izvedljiv. Vprašanje pa je, kaj potem s preurejenim poslopjem. Govori se o možnosti, da bi postalo sedež univerzitetnih tečajev v Gorici, ta perspektiva pa je vse prej kot gotova. Negotovost in pomisleki so se odražali pri glasovanju za porazlovanje načrta, ki se ga je udeležilo le 16 svetovalcev: polovica jih je glasovala za sklep, druga polovica pa oddala bele glasovnice, tako da sklep ni prodrl, nakar je predsednik sejo prekinil.

Na včerajšnji seji je ta razplet glasovanja izzval odločno obsodbo načelnika KD Bergamina. Razumem in spoštujem svetovalce, je dejal, ki so javno izrekli pomisleke v zvezi s tem sklepom (očitno je mislil na socialista Ceja), nikakor pa ne morem sprejemati početja nekaterih, ki so se na neko- rekten način obnašali pri tajnem glasovanju.

Cipolloni (KPI) je ugotovil, da je tudi ta dogodek znak krize v večini in da zgolj konstruktivni odnos opozicije preprečuje paralizo pokrajinske uprave. Cej je dodatno utemeljil svoje pomisleke in dejal, da je treba okrog tako pomembnega načrta, kakršen je obnova bivšega kronikarija, podrobneje proučiti probleme in izdelati tehnejše ter boljše opredeljene predloge. Zato naj o tem razpravlja pokrajinski odbor, nato pa komisija za javna dela. Le tako bo predlog za namestitev univerzitetnih tečajev v Ul. Diaz zadobil večjo težo tudi navzven, v odnosu do Konzorcija za univerzitetne študije v Gorici.

Predsednik Cumpeta je skušal politično nekoliko vode na ogenj in soglašal s potrebo po poglobitvi problemov. Zagotovil je tudi, da bo predloge Pokrajine posredoval Konzorciju za univerzo. Kar se zavrženega ali točneje ne odobrenega sklepa tiče, pa je napovedal, da ga bo ponovno postavil na dnevni red ene od dveh sej pokrajinskega sveta, ki bosta v začetku prihodnjega tedna.

Pred desetimi leti pobratenje med Sovodnjami in Škofjo Loko

Te dni smo obširno poročali o slovesnosti v Števerjanu, ob pobratenju s Krajevno skupnostjo Kojško.

S tem so se tudi Števerjanci pridružili drugim občinam na Goriškem, ki so tako obliko sodelovanja in prijateljskih stikov začele že pred leti.

Tako je bila v ponedeljek, 4. aprila, v Škofji Loki slovesnost, na kateri so obeležili desetletnico podpisa listine o pobratenju z občino Sovodnje.

Ob tej priložnosti je v Škofjo Loko prispela večja skupina Sovodenjcev, skupaj s predstavniki občinske uprave.

Slovesnost je bila v šoli Blaža Ostrovharja s priložnostnim nagovorom predsednika občinske skupščine Škofja Loka Jožeta Albrehta in sovodenskega župana Vita Primožiča, izmenjavo spominskih plaket in nastopom okteta Jelovica, pevskega zbora Rupa-Peč in kotalkarjev KŠD Vipava.

Slovesnosti je prisostvovalo zelo veliko mladine.

Podobna prireditev bo junija na Vrhu, ob priložnosti praznovanj občinskega praznika občine Sovodnje.

Slovesnost ob obletnici pobratenja med Novo Gorico in San Vendemianom

V San Vendemianu pri Coneglianu bo jutri popoldne slovesnost ob 15-letnici pobratenja z Novo Gorico. Ob 16.30 se bo na slavnostni seji zbral občinski svet, v kraju pa bodo odprli tudi razstavo o Novi Gorici. Na razstavi bodo posebno pozornost namenili gospodarskemu sodelovanju in obrtništvu.

Slovesnost ob petnajsti obletnici pobratenja in sodelovanja bo tudi priložnost za srečanje med upravitelji občine San Vendemiano in Nove Gorice ter priložnost za potrditev že dogovorjenega sodelovanja v letu 1988.

Kriza na Občini še traja Nov sestanek prihodnji teden

Nejasen položaj na goriški občini komu poveriti resor, ki ga je do nedavna imel Lanfranco Zucalli, ki je iz socialdemokratske stranke prestopil k socialistom, se nadaljuje. Tako stanje se bo nadaljevalo še vsaj teden dni. V sredo zvečer so se sicer sestali predstavniki strank upravne koalicije, vendar ni bila sprejeta nobena odločitev. Predstavniki krščanske demokracije so namreč zaprosili še nekaj dni časa, pred sprejetjem takih ali drugačnih odločitev. Predstavniki drugih strank so predlog sprejeli.

Kakor smo izvedeli, se je srečanja udeležil tudi socialdemokratski pokrajinski tajnik, ki se je dne vrnil iz Rima, kjer je bil pri vodstvu svoje stranke na posvetovanjih.

Odbor razpravljaj o prenovi ulic in parkov

Goriški občinski odbor, kljub krizi, ki že nekaj tednov zavira redno delavnost občinskega sveta, nadaljuje z

delom. Tako je pred kratkim odbor razpravljaj o številnih vprašanjih s področja komunalnih storitev, urejanja parkov itd.

Odbor je izrekel soglasje glede načrta za prenovu ulic Torriani, Piave, Brigata Pavia, Carrara, Toti in Spazapan. Za ta dela bodo porabili predvidoma 900 milijonov lir. Načrt bo moral odobriti občinski svet. Prav tako se bo občinski svet moral izreči o načrtu za prenovu Ulice del Carso in nekaterih stranskih ulic, za kar so namenili 335 milijonov lir.

Občinski odbor je nadalje odobril načrt posegov za razširitev in urejanje zelenih površin in za ovrednotenje zanemarjenih manjših območij v mestu ter poveril izdelavo ustreznega načrta. Ta dela bodo financirali s prispevkom dežele (zakon 39 iz leta 1986) v znesku 500 milijonov lir.

Na zadnji seji odbora so upravitelji izrekli tudi zadovoljstvo nad imenovanjem poslanca Santuza za ministra v novi italijanski vladi, kar se bo nedvomno pozitivno odražalo v geopolitični stvarnosti na Goriškem in v deželi.

Na Korzu je veter podrl drevo in železno ogrodje hiše v gradnji

Močni sunki burje so včeraj v Gorici in okolici povzročili precej škode. Sredi dopoldneva se je zaradi močnega sunka vetra prelomil divji kostanj na Korzu, v neposredni bližini istoimenske kinodvorane. Drevo se je zrušilo na parkiran avtomobil, na srečo pa ni bil nihče ranjen. Promet je bil ustavljen skoraj eno uro.

V prvih popoldanskih urah pa se je, pod sunki vetra, na Korzu Italia, v neposredni bližini spominskega parka, zrušilo železno ogrodje prislono ob fasado nove stavbe, ki jo še gradijo.

Posledice so ublažila bližnja drevesa in jekleni kabel električne razsvetljave. Tudi v tem primeru nihče ni bil ranjen, pač pa so morali dobršen del

Korza za kaki dve uri povsem zapreti za promet.

Popoldne so gasilce poklicali v Ulico Bellinzona, kjer se je od pročelja nekdanjega hotela Pri zlatem jelenu odlepil velik kos ometa ter poškodoval tamkaj parkirane avtomobile.

pismo uredništvu

»Zlati pajek« napreji!

Prejeli smo s prošnjo za objavo: Kot udeleženece prvega večera "Zlati pajek" (katerega ste si tudi privoščili) telegrafsko sporočam:

V petek, 8. 4., je bilo vzdušje v goriškem Kulturnem domu enkratno: sproščeno in tovariško...STOP...Pohvala naj gre organizatorjem večera ter vsem nastopajočim...STOP...»Zlati pajek«, nadaljuj po zastavljeni poti...STOP... Gorica, 10. aprila 1988

Udeleženece

Kinoatelje in kabaret

K uspehu kabaretne predstave Pajk's so pomemben prispevek dali tudi člani Kinoateljeja. Zagotovili so sodelovanje tudi na naslednji predstavi, za kar imajo menda že veliko gradiva.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Casa mia, casa mia«. VERDI 20.30 Gledališka predstava za voljake.

VITTORIA 17.30-22.00 »Signore biondo erotico«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Taboo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE 18.00-22.00 »Anni quaranta«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Peterica žigosa-nih«.

DESKLE 19.30 »Kiklon«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Občinska lekarna v Standrežu, Ul. S. Michele, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Alla salute, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

Občni zbor sovojenjske posojilnice

Člani Kmečko - delavske hranilnice in posojilnice v Sovodnjah se bodo danes, ob 20. uri, zbrali na rednem občnem zboru. Redna letna skupščina bo v Kulturnem domu v Sovodnjah.

V nedeljo, 17. t. m. ob 10.30 pa bo v Doberdobi, v župnijski dvorani, občni zbor tamkajšnje posojilnice.

Skupščina zadruga Ivan Cankar

Stanovanjska zadruga Ivan Cankar sklicuje danes, ob 18. uri, redni občni zbor, v Ulici Malta 2.

Člani se bodo seznanili z opravljenim delom prvega zazidalnega posega v Pevmi ter z novimi načrti za gradnje v mestu.

Planinci drevi na občnem zboru

V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo drevi, ob 20.30, občni zbor Slovenskega planinskega društva. Na 41. skupščini - SPD namreč sodi med najstarejša delujoča društva v Gorici, bodo podelili tudi društvena priznanja ter posebna priznanja PZS.

Nepričakovan razplet seje tržiškega občinskega sveta

Zadnja seja občinskega sveta v Tržiču, se je končala v prvih jutranjih urah, povsem nepredvideno: najprej so občinski svet zapustili socialisti, zatem še komunisti. V dvorani je tako ostalo le še 19 svetovalcev in predsedujočemu ni preostalo drugega, kakor da sejo prekine. Občinski svet se bo ponovno sestel v ponedeljek, 18. t. m.

Do zaostritve je prišlo med razpravo o ustanovitvi delniške družbe Terme romane in o pristopu občine.

Komunisti so predlagali, naj bi vprašanje odgodili in skušali medtem poglobiti nekatere aspekte, medtem ko so bili krščanski demokrati in socialdemokrati za takojšnje glasovanje. Sledil je daljši posvet načelnikov skupin, ki pa ni zadoščal za odpravo nesoglasij. Ko se je seja obnovila, so socialisti zapustili dvorano.

Avtoprevozniki pri ministru Santuzu

Minister za prevoze v novi vladi, Giorgio Santuz, bo jutri v Gradišču sprejel predstavnike Trgovinske zbornice, združenja industrijcev, malih industrijcev in obrtnikov, ki mu bodo predložili težaven položaj avtoprevoznikov in številna odprta vprašanja na tem gospodarskem sektorju.

V sodelovanju z drugimi člani ministrskega sveta, naj bi skušal najti rešitve na vprašanja, na katera goriški gospodarstveniki že dolgo opozarjajo.

V soboto, 16., in v nedeljo, 17. aprila, boste skrivnost odkrili na vikend Volkswagen Passat.

Pridite ga pogledat. In poskusite ga.

AUTOSACCHETTI

ZASTOPNIK ZA GORIŠKO POKRAJINO

Gorica — Ul. Lungo Isonzo Argentina 9/11
Tel. 0481/83771-2-3

Tržič — Ul. A. Boito 38/E
Tel. 0481/45949

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V SOVODNJAH

VABILO

Spoštovani član!

Vljudno ste vabljeni, da se udeležite rednega občnega zbora, ki bo v drugem sklicanju

DANES, V PETEK, 15. APRILA 1988 OB 20. URI

V DVORANI KULTURNEGA DOMA V SOVODNJAH

UPRAVNI SVET

Pogovor z vodjo Umetniškega odbora GM prof. Gojmirjem Demšarjem ob koncu sezone

V abonmajski sezoni Glasbena matica posvetila veliko pozornost domačim avtorjem in izvajalcem

Glasbena matica iz Trsta je pretekli teden s koncertom simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije sklenila letošnjo abonmajsko sezono. Od oktobra do aprila so si lahko zamejski ljubitelji klasične glasbe ogledali devet abonmajskih in dva koncerta izven abonmaja; prisluhnili so simfonični, komorni in vokalni glasbi, ki so jo izvajali eminentni glasbeniki, skupine in orkestri. O letošnji sezoni, uspehih in težavah, pa tudi o pripravi na novo sezono smo se pogovorili s prof. Gojmirjem Demšarjem, dolgoletnim ravnateljem naše glasbene šole, glasbenim pedagogom in vodjo Umetniškega odbora GM, ki od uvedbe abonmajskih koncertov pred 17 leti (od leta 1971) skrbi za pripravo in potek abonmajskih sezon.

»Pri oceni naših letošnjih koncertov lahko upoštevamo dvojna merila: glede na obisk posameznih prireditev in glede na njihovo kvaliteto,« je menil prof. Demšar. »Ocena glede na obisk je mnogo lažja od ocene kvalitete naših prireditev. Med najbolj obiskanimi koncerti je treba gotovo omeniti oba simfonična koncerta, nastopa Simfonikov RTV Ljubljana in simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije s solistko, pianistko Dubravko Tomšič-Srebotnjak, nadalje še zelo odmeven koncert mladega violinista Stefana Milenkovića in orgelski koncert v stolnici sv. Justa v Trstu, na katerem sta ob organistu Andreju Peganu nastopila violinista Jagoda Kjuder in Marko Bitežnik.«

»Težje je ocenjevati kvaliteto koncertov: težko je izluščiti najbolj kakovostne koncerte; vsekakor menim, da je bil zaključni koncert "slovenskih filharmonikov" eden najboljših koncertov v zadnjih sezonah Glasbene matice.«

Prof. Demšar je poudaril, da je Glasbena matica tudi letos posvetila veliko pozornost skladbam domačih in sploh slovenskih skladateljev. »Na iz-

Gojmir Demšar

venabonmajskih koncertih sta bili predstavljeni v izvrstni izvedbi dve domači glasbeni deli, Pavleta Merkuja Koncert za rog in zbor ter Fabia Niedera skladba Kresnik - duh kresne noči v slovenskih vaseh. Sporedi posameznih koncertov so obsegali tudi dela slovenskih skladateljev Marjana Gabrijelčiča, Ivana Petriča, Lojzeta Lebiča, Božidarja Kantušerja, Janija Goloba in Alda Kumarja.«

Med domačimi izvajalci je prof. Demšar poleg treh mladih slovenskih glasbenih umetnikov (organista Pegana in violinista Kjudrovo in Bitežnika), ki so v stolnici sv. Justa uspešno opravili svoj koncertni debut, podčrtal nastop pianistke Katje Miličeve z orkestrom Simfonikov RTV Ljubljana.

»Abonmajski koncerti Glasbene matice se vsekakor vključujejo med vrhunske glasbene prireditve v Trstu, kot so operne predstave v gledališču Verdi ali prireditve italijanskega koncertnega društva. To izpriča tudi prisotnost vidnih predstavnikov glasbene življenja na naših koncertih,« je še poudaril vodja Umetniškega odbora

GM, ki se je nato mestoma tudi kritično zaustavil ob obisku abonmajskih koncertov.

»Število naših abonentov je že nekaj let ustaljeno. Abonentov je skoraj 300, čeprav bi bilo pričakovati še večjo odzivnost pri občinstvu. Ob tem še posebno motijo prazni sedeži abonentov pri sicer razprodanih koncertih. Zlasti obsodbe vredna je še odsotnost poklicnih glasbenikov, tudi nekaterih pedagogov Glasbene matice.«

Med težavami, ki jih mora naša glasbena šola premostiti, da lahko pripravi in uspešno izpelje svojo abonmajsko sezono, je na prvem mestu vsekakor pomanjkanje ustreznih finančnih sredstev; zelo zahtevno je tudi usklajevanje koncertov z razpoložljivostmi Kulturnega doma.

Kljub temu da se je abonmajska sezona šele iztekla, pripravlja Umetniški odbor Glasbene matice že program za prihodnje leto. »Program seveda še ni dokončen,« opozarja prof. Demšar. »Dolej je mogoče vsekakor potrditi nastopa obeh slovenskih simfoničnih orkestrrov. Na enem od teh koncertov bo nastopil fagotist Vojko Cersar. Nadalje bo koncertiral organist Štefan Bembi, sodeloval pa bo tudi hornist Zoran Lupinc. V prihodnji sezoni bo nastopila tudi mezzosopranistka Nora Jankovič, katere koncert je letos odpadel zaradi bolezni. Predvidena sta dva klavirska recitala: mladega grškega pianista Dimitrisa Sgouroua in ruskega pianista Lazka. V programu bodo še nastopi madžarskega komornega orkestra s solistom Črtom Šiško-vice, pihalnega kvinteta Ma'allot in kvarteta tržaških italijanskih umetnikov. Glede vokalnega ansambla odločitev še ni dokončna, zanjo bo treba še nekaj počakati,« je obrazložil okvirni program za prihodnjo abonmajsko sezono prof. Gojmir Demšar.

Že po teh napovedih je razvidno, da bo tudi prihodnja sezona dokaj pestra in kvalitetna.

Koncert violinista Stefana Milenkovića je bil med najbolj odzivnimi

Simfonični orkester Slovenske filharmonije: najboljši koncert zadnjih let

V Narodni galeriji na ogled 40 del

Danes bodo v Ljubljani odprli razstavo Kitajsko slikarstvo

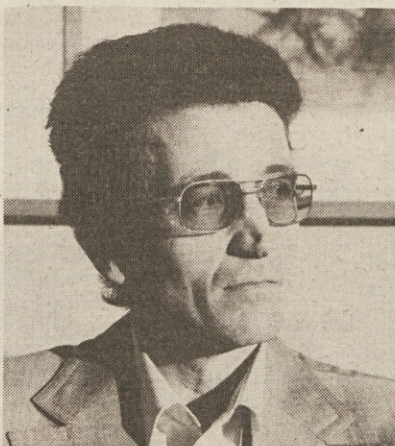
V Narodni galeriji v Ljubljani bodo danes ob 18. uri odprli razstavo z naslovom Kitajsko slikarstvo dinastij Ming in Qing. To je sploh prva kitajska razstava v slovenskem glavnem mestu, kar je že samo sebi izjemen kulturni dogodek. V prostorih Narodne galerije si bodo lahko obiskovalci ogledali štirideset reprezentativnih slik prav velikih umetnikov, ki so živeli in ustvarjali od 15. stoletja dalje.

Slike so naslikane s čopiči (tuš, akvarel, sepija) na papir ali svilo, ki sta podložena z brokatno podlogo. Prevladujoči motivi so krajine, živali, in cvetje velike sugestivne moči in simbolnih pomenov. Podobe niso slike po evropskih merilih: to so pokončni svitki velikih mer, ki pa niso bili nikoli namenjeni razstavljanju: navadno so jih shranjevali v omarah.

Slavni kitajski umetniki, ki so na razstavi zastopani, pripadajo različnim šolam, ki so jih včasih poimenovali po krajih, v katerih so živeli, ali pa preprosteje po skupnih interesih. Tako so na ljubljanski razstavi zastopane šola okrožja mesta Suzhon, šola štirih Wangov, šola osmerih čudakov iz mesta Yangzhon in še druge kitajske slikarske smeri.

Na sliki: Rdeči truskavec in bela gos slikarja Zhena Shuja (1660-1736)

Izjemno delo slovenskega koroškega pisatelja Florjana Lipuša »Prošnji dan« Knjiga o človekovi krutosti in slepoti

Florjan Lipuš

Razmeroma drobna knjižica »Prošnji dan« Florjana Lipuša, izšla v Založbi Wieser v Celovcu, se ostro zapiči v bralčevo zavest že z mottom na samem pričetku: »Na mestu, kamor so tisto zgodnje jutro drli božjepotniki, so pred štirimi rodovi sežgali na grmadi edino čarovnico tega kraja.« In potem smo že s prvim stavkom v posebni atmosferi dogodka, nenavadnega, realnega pa vendar skrivnostnega, izklesanega v dolgih in oratoričnih izlivih, ki vsak zase govorijo eno samo, vedno isto stvar: to življenje je gosto

in strašno, to življenje je nad ljudmi in ljudje so znotraj njega, vali se naprej in samo naprej, enakomerno, težko in brezprizivno, počasi in nekam topomno, nagonsko, mrko in uničujoč znotraj sebe vse tiste, ki se tako ali drugače izpostavijo, ali ki jih izpostavijo drugi, enako neusmiljeno pa tišči v noro gnečo ostalo večino, pa najsi gre za neučakano prizorišče grmade, ali pa za zadihano procesijo dandanašnjega časa. Pred štirimi rodovi so na istem mestu, koder bo šla mimo procesija, sežgali Marjeto, kot čarovnico, ker je bila kriva za morilsko sušo, danes se vali na teh istih pobočjih procesija, da bi izprosila dež, torej nasprotje suše — ista stvar, le da v drugi obliki, isti razlog, le da drugačna rešitev ali ritual, ki naj bi bil rešitev.

Zrak je nabit s prejšnjimi stoletji, tukaj nastopajo vsi istočasno, v tej Lipuševi procesiji, Marjeta, zasliševalci in inkvizitor, kakor tudi sodobni procesniki, vsi zagrizeni v svoje opravilo, zajeti v svoje čudno prepričanje rešitve, ki pa je potisnjeno v ozadje, da bi se v njihov pogled stalno vsiljeval prizor goreče eksekucije in vseh procedur, ki so bile enakomeren uvod v poslednje dejanje. Čas, kot da je ustavljen in se giblje enako počasi kot pred stoletji, pripoved je eruptivna in se povsem istoveti z vzdušjem, bistvom, vseh teh in podobnih ceremonij, zakli-

njanj in trmastega vztrajanja, da je treba najti odrešitev za vsako ceno, pa čeprav v resnici med nastopajočimi nihče ni prav nič prepričan vanjo: množice so prisiljene v opravila, to je njihova rešitev, in le od norm časa je odvisno, kako in s čim to opravljajo. Biti morajo zaposlene, če ne s pripravljenim grmade, pa s procesijo, kjer in v kateri morajo biti vsi, kot slepa čreda, ki opravlja svoje gibe po utečeni logiki, pa vendar brez vsakršne prave vere, ki bi bila polna človečnosti in vsaj majhnega usmiljenja. Nekaj telesnega, primarnega je v vseh teh avtosugestijah, nekaj psihotičnega in prekletega je v teh podobah, ki jih slika Florjan Lipuš, nekaj grozljivega je v procesionalnosti svetovne zgodovine, kjer se slabo piše tistemu, ki postane klavna žival, nemara pa nič boljše vsem tistim, ki te igre uprizarjajo v prostoru in času nekakšne homerske časovne razsežnosti, kjer kriki onemijo, ali pa se prenesejo v naslednja stoletja, kjer dim grmad in uničevanja diši še dandanes in se ponavlja v Tretjem rajhu, stalinizmu itd. itd.

Tortura mora biti čim daljša, zasliševanje razdeljeno v čim več etap, ustavititi je treba morilski čas, razstaviti ga in pomnožiti, da bo vse skupaj trajalo čim dlje, vsaj toliko časa, da se nedolžna množica nasiči krvi in krutosti, da se pomiri z lastno nezadoščenostjo, da ji zakoljejo ali sežgejo devico, mlado lepo žensko, kot v starodavnih pravljicah strežajo nenasitnemu zmaju. Kaj ni ta pravljica zmaj posebejbljena človekova krutost in slepota, ki se noče in noče razsvetliti in se njena dejanja prenašajo kot neprijeten spomin iz stoletja v stoletje, iz časa v čas, iz ene življenjske dobe v drugo? Ne more biti drugače, kot je to v Lipuševi knjigi »Prošnji dan«. Strela bo udarila, skočila bo iz nevihte, suše ni več, zgodil se je čudež (?), toda strela bo ubila štiri ljudi, takole v svarilo, da je sicer prišel dež, toda nekakšno prekletstvo ostaja, vsaj do naslednje svetovne procesije, ki pa ji v tem trenutku še ne vemo imena, niti ne poznamo njenega obraza. Rešitev in smrt obenem, rešitve ni, pripoved se težka vendar intenzivno potiska naprej, spet je tu smrt kot pravo znamenje vseh teh množičnih norij in ritualov, smrt kot dokaz neresljivosti in nerazrešenosti človeka, kadar slednji ukrepa preprosto in brez vizije, brez resnično svetlega pogleda.

Izjemna knjiga z izjemnim jezikom, kjer je izpoved v jeziku in izraz v izpovedi, vse pa sestavlja celovito, sklenjeno vzdušje, ki bi se mu reklo (zakrita) resnica človeka in njegove zgodovine.

JANEZ POVŠE

Dela Tržačana Vita Timmla v galeriji Marcato

Galerija Tommaso Marcato — novo razstavišče na Trgu Tommaseo, ki se je pred nedavnim pridružilo že številnim tržaškim galerijam — je pripravila razmeroma bogato razstavo del tržaškega mojstra Vita Timmla. Na ogled je dala nič manj kot 35 njegovih del. Najprej besedo dve o mojstru.

Vito Timmel spada v vrsto tistih tržaških slikarjev, ki so dajali, odnosno dali pečat likovni stvarnosti našega mesta nekeje od preloma stoletja pa do prvih let po drugi svetovni vojni. Sem spadajo npr.: Vittorio Bergagna, Pietro Marussig, Pietro Lucano, Cesare Sofianopulo, Avgust Černigoj in še kdo drugi.

Vito Timmel se je rodil na Dunaju leta 1886, umrl pa štiri leta po drugi vojni, torej 1949. V zgodnji mladosti je prebolel meningitis, kar naj bi mu bilo, kot zatrjujejo njegovi življenjepisci, usodno zadnja dela življenja, ki jih je preživel v velikih gmotnih težavah, ker »se je izgubil v labirintu blaznosti«, kot je zapisala R. Da Nova.

Kljub temu je bil Timmel »najbolj kvalificiran mojster secesionistične smeri in eden najboljših tržaških slikarjev svoje dobe«, kot ga je ocenil, oziroma označil Claudio Martelli. Timmel je bil v začetku Scomparinjev učenec, a se je kmalu usmeril v postimpresionizem in prešel nato še pod vpliv velikega Klimta, morda tudi pod vpliv Meštroviča in Hodlerja. V svojih zadnjih še plodnih letih se je navduševal nad tedaj modnimi japonskimi vzori. Iz tega bi mogli

sklepati, da je Timmel v svojih obilnih 25 letih plodnega umetniškega izživljanja prešel več slogov, vendar ostaja pri nekaterih svojih značilnostih, kot so npr.: zelo močne, včasih bolj medle, celo mračne, najpogostejše pa žive, celo blesteče barve. Pa tudi v prikazu izbranega motiva se opazajo prehodi iz sloga v slog, vendar je v večini razstavljenih del očitno, da je bila njegova roka lahka in, rekli bi, precizna, kot na primer v oljih Gledališče, Hiše, Škedenj. Popotnik in še posebej v olju Ščip, ki je zanimivo tudi zaradi svojih dimenzijskih posebnosti. Vse drugačen pa je Timmel v olju Kočija na mostu, Popotnik na mostišču ali Kavarna.

Vsekakor daje razstava v galeriji Tommaso Marcato dokaj popoln pregled Timmlrove likovne ustvarjalnosti, pa tudi zmogljivosti, začeni s Pustnim motivom iz leta 1925 ali celo s Sončnim zatonom iz leta 1923, pa do Popotnika, ki nosi letnico 1944. Pri tem pa velja dodati, da je Timmel ne-le večkrat popravil svoj način likovnega izražanja, v smislu že omenjenega prehajanja ali če hočemo slogovnega razvoja, pač pa se je krepko spremenil kar v letu dni, kakor se kaže na primer v delih Snežnik iz leta 1928 ter Božično drevo iz leta 1929. Kljub temu bi mogli soglašati z oceno, da je prešel več slogov in sicer od secesije do surrealizma, da je bil pod vplivom mnogih drugih mojstrov, da pa je kljub vsemu ustvaril povsem svoj in v pretežni meri veljaven slog. (fre)

Vito Timmel: Plesalka (1928)

Vsiljive govornice

Dino Zoff naj bi treniral Juventus

TURIN — Vse kaže, da bo Juventus po slabih rezultatih v letošnji sezoni zamenjal trenerja Marchesija, najresnejši kandidat za njegovo nasledstvo pa je bivši vratar reprezentance in turskega moštva ter zdajšnji selektor olimpijske vrste Dino Zoff. Predsednik kluba Giampiero Boniperti se baje že pogaja z Zoffom. Ta je, kot znano, pogodbeno vezan z reprezentanco, za katero vse kaže, da bo septembra nastopil v Seulu. Zgleda, da je Boniperti pripravljen počakati na povratek Zoffa iz Koreje. Zanj se baje ogreva tudi Gianni Agnelli. Označuje ga za »pravega« naslednika Giovannija Trapattonija, ki je z Juventusom dosegel največ uspehov.

Falcao trener Brazilije?

RIM — Paolo Roberto Falcao, bivši nogometaš Rome in brazilske reprezentance, je eden od kandidatov, da bi prevzel vodstvo brazilske reprezentance. Kaže, da so predstavniki brazilske nogometne zveze že stopili v stik s Falcaom.

Rokomet: mladinske igre

»Kosovelu« letos ni uspel podvig

Dijakom openske srednje šole Srečko Kosovel letos ni uspel veliki podvig, s kakršnim so nas pravzaprav v teh zadnjih sezonah že skoraj razvabili, in niso osvojili naslova pokrajinskega prvaka v rokometu na mladinskih igrah. Poročali smo že, da so v svoji izločilni skupini suvereno osvojili 1. mesto, saj so gladko premagali vse tri svoje nasprotnike. Že pred velikonočnimi prazniki so nastopili v polfinalni tekmi, kjer so prav tako slavili proti drugouvrščeni ekipi iz B skupine v šoli Rittmeyer. Prejšnji teden pa so nastopili v velikem finalu proti ekipi šole Caprin. Tekma je bila izredno izenačena in res vredna finala, saj sta ekipi morali odigrati tudi podaljške, preden je bil znan zmagovalc. O naslovu je torej tokrat odločala res samo sreča, saj bi pravzaprav obe ekipi zaslužili naslov, ker sta prikazali lepo, borbeno in tehnično dokaj dovršeno igro. Mogoče je jeziček na tehtnici na stran šole Caprin potisnilo dejstvo, da je ta uvrščala v svoji sredi nekaj rokometashev, ki redno igrajo v mladinskih vrstah Cividina, medtem ko se fantje prof. Peterlina ukvarjajo z rokometom samo v šoli.

Kakorkoli že, kosovelovci so vsekaror zapustili dober vtis in se spet uvrstili v konico tržaškega šolskega rokomet. Marko Ferluga in Kristjan Mesar pa sta bila tudi uradno povabljeni, da vstopita v deželno naraščajniško rokometno reprezentanco, kar je za openski šolski krožek Srečko Kosovel še posebno priznanje.

IZID FINALNE TEKME: Caprin - Kosovel 35:34 (12:13, 28:28, 32:31, 35:34)

KOSOVEL: Berdon, Ferluga 2, Galoppin, Kalc, Krevatin 2, Maruccelli, Mesar 8, Milič, Natalicchio 1, Pavatič, Renčelj 15, Simonettig, Suber, Vrše 6. (INKA)

Tenis - Istrska riviera: Vatovec izločen Danes Prpić-Ivanišević

PORTOROŽ — V 2. kolu portoroškega mednarodnega teniškega turnirja 17. Istrske riviere Mitji Vatovcu iz Portoroža ni uspelo. Izločil ga je Avstrijec Oliver Ploner s 6:4, 6:2. Ob lepem sončnem vremenu je udeležence turnirja danes ovirala močna burja, kljub temu pa smo bili priča vse bolj kakovostnemu tenisu. Favoriti so v glavnem zmagovali, spodrsnilo je le drugemu nosilcu turnirja Italijanu Nevu Devideju, ki ga je po maratonskem boju izločil Romun Georghe Cosac s 4:6, 6:2, 7:6. Oba jugoslovanska reprezentanta, ki sta še ostala v konkurenci, Goran Prpić in Goran Ivanišević, sta se zlahka uvrstila v četrtfinale. Prpić je brez napora premagal Italijana Giovannija Lillimamo s 7:5, 6:2, 17-letni Ivanišević, velika jugoslovanska nada, pa Maria Vantina s 6:0, 6:3.

Danes s pričetkom ob 14. uri so na programu četrtfinalni boji. Najbolj zanimivi bosta tekmi med Švedom Kulijem in Čehoslovakom Roubičkom, ki sta bila finalist prvega turnirja v Umagu, ter med Prpićem in Ivaniševićem. Zmagovalca obeh srečanj bosta po vsej verjetnosti portoroška finalista.

(Kreft)

Zdesetkani amaterski moštvi

GROSSETO — Vsi igralci amaterskih nogometnih ekip 2. kategorije Braccagnija in Cinigiana so bili kaznovani z diskvalifikacijami od enega do treh kol. V medsebojnem srečanju je pri rezultatu 1:1 na igrišče vdrl odbojnik Braccagnija in prisilil zausnico igralcu Cinigiana, ki je bil naredil grob prekršek nad odbojnikom sinom. Nastal je splošen pretep in sodnik je tekmo prekinil. Športni sodnik je diskvalificiral 14 igralcev in štiri odbojnike Cinigiana in 16 igralcev, tri odbojnike in trenerja Braccagnija.

Krasovi rokometasji drevi v Zgoniku

Krasove rokometase čaka danes ob 19.30 v zgoniški telovadnici nova preizkušnja s tržaškim Libertasom. Za Krasovo mladinsko postavo je današnje srečanje precej važno, saj spada med odločilne tekme za uvrstitev na državni sklepni turnir. Zaradi šolskih obveznosti na tekmi ne bo igral Krasov standardni vratar Peter Klinc.

(Pjotr)

Mladinske igre: ženska odbojka

Šola Ivan Trinko pokrajinski prvak

Odbojkarjem nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice, ki so prejšnji teden osvojili pokrajinski naslov v okviru mladinskih iger, so se v sredo pridružile sošolke istega zavoda. V odločilnem srečanju v Poljanu so namreč mlade igralke trenerke Marte Vižintin-Nanut izbojevale pomembno zmago proti vrstnicam šole Corridoni in si zagotovile pokrajinski naslov.

Slovenske odbojkarice, v glavnem zastopnice društev Soče in Agoresta, so v prvem setu imele nekaj več težav, da so odpravile nasprotnice. Premoč pa so pokazale v drugem nizu, ko so domačinkam prepustile le 4 točke.

Po tem uspehu so si naše dijakinje zagotovile udeležbo na deželni finalu, ki bo 27. aprila v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Istega dne bo tudi deželni finale v točki konkurenci. Srečanja bodo v novi telovadnici goriškega združenja Olympia.

TRINKO - CORRIDONI 2:0 (15:13, 15:4)
TRINKO: Atzori, Nataša in Erika Briško, Erika in Saša Černic, Florenin, Gaeta, Claudia in Silvana Prinčič, Paulin, Tabaj.

MINIBASKET - TURNIR OBERSNEL

INTER OPICINA - BOR 39:26
BOR: Omari 2, Zarotti, Štokelj 2, Turk 8, Jagodic 24, Bonamore 8, Furlan 2, Brazzani 22, Furlani 12, Kranjec.

DON BOSCO - BOR 39:26
BOR: Omari 2, Zarotti 2, Štokelj, Turk 9, Jagodic 4, Bonamore, Furlan 2, Brazzani 6, Furlani 1, Kranjec.

naše šesterke v pokrajinskih ligah

Na Goriškem

1. MOŠKA DIVIZIJA

CALDINI - NAŠ PRAPOR MUŽIČ 3:2
IN KOREČIČ
NAŠ PRAPOR: Bevčar, A. in F. Sošol, Pintar, Černic, Mikluš, Mervic, Pintar, Mužič.

Briški odbojkarji so proti vodilnemu Caldiniju klonili komaj po petih setih igre. Srečanje je bilo vseskozi zanimivo, škoda, da so Našemu praporu pošle moči prav v odločilnih trenutkih zadnjega seta.

NAŠ PRAPOR MUŽIČ IN KOREČIČ - 3:0
ACLI RONKE
NAŠ PRAPOR: Mužič, Pintar, Mervic, A. in F. Sošol, Mikluš, Černic, Bevčar.

Slovenski odbojkarji so brez posebnih težav odpravili postavbo iz Ronk. Gostje so se domačinom zopetstavili le v prvem setu, nakar so v nadaljevanju igre precej popustili.

IZIDI 14. KOLA: Torriana - Fincantieri 3:0, Olympia - S. Luigi 1:3, Mossa - Mariano 0:3, ACLI Ronchi - Corridoni 3:1, Caldini - Naš prapor 3:2, Capriva - Grado 3:0. Zaostala tekma: Fincantieri - ACLI Ronchi 3:1.

LESTVICA: Intrepida 28, Caldini 26, Capriva 22, S. Luigi 18, Naš prapor 14, Corridoni in Torriana 12, Mossa in ACLI Ronchi 8, Olympia, Fincantieri in Grado 6.

UNDER 16 ŽENSKÉ

AGOREST - LIB. GORICA 3:0

(15:10, 15:2, 15:6)
AGOREST: Maša in Magda Braini, Florenin, Krasček, Grillo, Gaeta, Atzori, Acetti, Fajt, Ceselli.

V zadnjem prvenstvenem srečanju so dekleta Agoresta prepričljivo odpravila solidno postavbo goriškega Libertasa. Prinčičeve varovanke so po tem uspehu zasedle končno 3. mesto na lestvici, s čimer so uresničile zastavljeni cilj in potrdile, da sodijo med najboljše postave prvenstva.

Razlogov za pozitivno oceno je več, tudi dejstvo, da večina deklet ni še dopolnila 15. leta starosti, kar daje dobro upati za naslednjo sezono. (jo)

IZIDI 12. KOLA: Torriana - Grado 3:0, Agorest - Libertas Gorizia 3:0, Corridoni - Farra 3:1, Sagrado - S. Luigi 3:1, Moraresse - Cormons 1:3, Villesse - Villacher Bier 2:3.

LESTVICA: Libertas Cormons 44, Villacher Bier 40, Agorest in Torriana 30, Farra 24, Libertas Gorizia 20, Torriana in Sagrado 18, Corridoni in S. Luigi 16, Moraresse 6, Grado 0.

UNDER 15 ŽENSKÉ

Tudi v tej konkurenci so odigrali zadnje kolo. Čeprav lestvica ni še dokončna, je dejansko zmagal Fincantieri, na drugo mesto se je uvrstila Soča.

MOSSA - SOČA ČERIMPEX 0:2

(14:16, 6:15)
SOČA ČERIMPEX: A., S., E. in M. Černic, Devetak, Tuniz, Princi, Florenin. Proti močni postavi iz Moša so slovenske odbojkarice slavile pomembno zmago, s čimer so obdržale 2. mesto na razpredelnici. Po povprečnem prvem nizu, v katerem so imele nekaj težav v sprejemu, so igrale dokaj odločno in zbrano. (E. Č.)

FOSSALON - SOČA ČERIMPEX 1:2

(1:15, 15:6, 1:15)
SOČA ČERIMPEX: Tuniz, Princi, A., S., E. in M. Černic, Devetak, Florenin. Po dobrem začetku so sočanke precej popustile v drugem nizu, ki je pripadal domačinkam. Dobra igra v tretjem in odločilnem setu je Soči prinesla končno zmago. (E. Č.)

IZIDI ZADNJEGA KOLA: Pieris - Ronchi 1:2, Lucinico - Fincantieri 0:2, Azzurra - Mossa 2:1, Fossalon - Soča 1:2.

LESTVICA: Fincantieri 28, Soča 20, ACLI Ronchi, Azzurra in Pieris 14, Fossalon in Mossa 8, Lucinico 2. (ACLI Ronchi in Azzurra tekmo manj)

UNDER 14 MOŠKI

IZIDI 5. KOLA: Torriana - ACLI Ronchi 3:0, OK Val - S. Luigi 3:0, Olympia - Mossa 0:3. Počival je Briški grič.

LESTVICA: Torriana 14, Val 8, Briški grič 5, Mossa 4, S. Luigi 3, Olympia 1, ACLI Ronchi 0. Mossa, OK Val, Olympia in S. Luigi imajo tekmo manj.

UNDER 14 ŽENSKÉ

MOSSA - SOČA ČERIMPEX 1:2

(15:10, 13:15, 9:15)
SOČA ČERIMPEX: A., S., E. in M. Černic, Devetak, Tuniz, Kovic. Na gostovanju v Muši so dekleta Soče Čerimpej precej slabo začele in izgubile prvi niz. V nadaljevanju so pokazale večjo zbranost, kar jih je privedlo do nove zmage. (E. Č.)

SOČA ČERIMPEX - LUCINICO 3:0

(15:10, 15:10, 16:14)
SOČA ČERIMPEX: Tuniz, Kovic, Devetak, A., S., E. in M. Černic.

Na domačem srečanju proti poprečni postavi iz Ločnika sočanke se niso kdove kaj potrudile. Kljub temu so slavile zmago, saj je bil nasprotnik prešibak, da bi kljuboval slovenskim odbojkaricam. (E. Č.)

SOČA ČERIMPEX - LIB. KRMIN 3:0

(15:13, 17:15, 16:14)
SOČA ČERIMPEX: Devetak, A., S., E. in M. Černic, Kovic.

V odločilnem srečanju prvenstva so igralke Soče slavile proti neposrednim nasprotnicam za končno zmago. Po tem uspehu so mlade igralke iz Sovodenj obdržale prvo mesto na lestvici. Srečanje je bilo vseskozi zanimivo in borbeno, kot pričajo tudi končni izidi treh setov. (E. Č.)

S. LUIGI - OLYMPIA 1:2

(11:15, 15:12, 7:15)
OLYMPIA: Mastroianni, Quinzi, Lutman, Braini, Kosič, Siligijoj.

Goriška postava Olympie je z okrnjeno postavbo premagala ekipo San Luigija. Ekipi sta si bili dokaj enakovredni, čeprav so gostje, v odločilnih trenutkih, pokazali večjo prisebnost. (gs)

IZIDI 6. KOLA: Dom Agorest - Cormons 0:3, S. Luigi - Olympia 1:2, Mossa - Libertas Gorizia 2:1, Lucinico - Fincantieri 3:0. Počivala je Soča.

LESTVICA: Soča 13, Cormons 12, Mossa 9, Dom Agorest 8, S. Luigi 6, Lucinico in Olympia 4, Fincantieri 1. Agorest, S. Luigi in Lucinico imajo tekmo manj, Fincantieri pa ima dve tekmi manj. (MJ)

Miniodbojka v Štandrežu

Učenci petih razredov osnovnih šol iz Doberdoba, z Vrha in Pleševja bodo danes sodelovali na šolskem miniodbojškem prvenstvu, ki ga prireja goriško šolsko skrbništvo. Tekmovanje, na katerem bodo sodelovali tudi učenci italijanskih osnovnih šol, se bo pričelo ob 9. uri v štandredi občinski telovadnici.

Deželni finale under 15 v Gorici

V novi telovadnici Športnega združenja Olympia iz Gorice bo v nedeljo, 17. aprila, deželni finale moškega odbojškakega prvenstva under 15. Pobude, ki jo organizira SZ Olympia ob sodelovanju pokrajinske odbojškake federacije in goriškega odbora Coni, se bodo udeležile zmagovalke štirih pokrajinskih prvenstev.

V četverici finalistov je tudi postavba goriške Olympie, ki je zmagala na sicer nenavadnem goriškem prvenstvu. Ob Olympii so se namreč za to starostno kategorijo prijavili le odbojkarji iz Ronk, ki so v dvojnem srečanju klonili pred slovenskimi odbojkarji. Prav zaradi tega je težko napovedati, kolikšne so možnosti domačinov v tej deželni preizkušnji.

NEDELJSKI SPORED

9.30: Olympia - CSRC Il Cacciatore TS; sledi Volley ball Maniago - Roialese. 16.00: finale za 3. mesto; sledi veliki finale.

Na Tržaškem

UNDER 14 ŽENSKÉ

RICREATORI B - BOR FRIULEXPOR 1:2

(7:15, 10:15, 16:14)
BOR FRIULEXPOR: Azman, Gregori, Vitez, Legović, Vodopivec, P. in M. Krapež, Neubauer, Rojc, Zubalič, Jurkič.

V svojem krstnem nastopu na velikem igrišču v 1. kolu tega prvenstva so mlade borovke dosegle spodbuden uspeh. S prikazano igro so naravnost presenetile, saj so izpeljale in uspešno zaključile celo vrsto akcij. Lahko bi zmagale tudi s 3:0, saj so v tretjem nizu že vodile s 13:1. Trenerka Nacinovijeva je na igrišče poslala vse svoje varovanke.

obvestila

SPDT prireja v četrtek, 21. t. m., v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.), s pričetkom ob 20.30 predavanje Branka Bratoža iz Kopra na temo: »Lepota bolgarskih gor«. Predavanje bo opremljeno z diapozitivi.

MO SPDT

IN ŠPORTNA ŠOLA TRST prireja v nedeljo, 17. t. m., izlet za vso slovensko osnovnošolsko mladino na Tržaškem. Zbirališče ob 9.30 pred spomenikom v Križu ter za tiste, ki nimajo prevoznega sredstva, ob 8.15 na Trgu Oberdan (pred postajo avtobusa št. 44). Otroci naj imajo s seboj avtobusne listke. Izlet bo po markirani stezi iz Križa v Nabrežino. Povratek ob 17. uri na trg v Nabrežini ali ob 18. na Trg Oberdan.

FARCO MEBLO obvešča, da je odhod avtobusa za zadnje prvenstveno gostovanje v Volto Mantovano ob 13.30 s Trga Oberdan v Trstu in ob 14.00 iz Sessljana.

V Dolini zanimiv turnir v biljardu

V ponedeljek se je v gostilni »Pri studencu« v Dolini pričel prvi turnir v biljardu za ljubitelje te lepe salonske igre.

Da je za ta turnir veliko zanimanje, je pokazal odziv igralcev, saj se je prijavilo kar 40 mladih, ne samo iz Doline temveč tudi iz sosednjih vasi, ki igrajo vsak večer eden proti drugemu do jutri, ko bo finale in seveda nagrajevanje najboljših športnikov amaterjev v tej panogi.

Omenimo naj še, da turnir vodi Sergio Zazinovich, državni sodnik, zelo dobro poznan, ne samo pri nas temveč po vsej Italiji. Ob strani pa mu stoji in spretno pomaga pokrajinska sodnica Maria Dobetti.

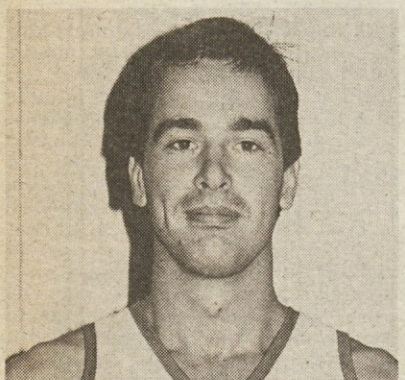
Vsak večer je v gostilni mnogo ljudi, posebno mladih, ki z velikim zanimanjem sledijo tej klasični igri. (mm)

Na sliki: posnetek z zanimivega turnirja v Dolini.

danes igra za vas - danes igra za vas

Robert Daneu

Robert Daneu (rojen v Trstu 24. 10. 1963) se je začel ukvarjati s košarko pred 15 leti. Prve košarkarske korake je opravil pri Kontovelu. Leta 1981 pa je prestopil v Jadranove vrste, kjer uspešno nastopa v vlogi centra. Robert se predvsem odlikuje v igri pod košema pri lovljenju odbitih žog. Ugaja mu tudi odbojka in če bi bila pred 15 leti na Kontovelu moška odbojkarška sekcija, bi Robert verjetno sedaj igral ob odbojkarški mreži. Adrijan Kovačič je prejšnji teden pravilno napovedal 10 rezultatov.

totocalcio

Ascoli - Sampdoria	x 2
Avellino - Pescara	x
Como - Cesena	1
Empoli - Torino	x 2
Inter - Fiorentina	1 x 2
Juventus - Napoli	x 2
Pisa - Verona	x
Roma - Milan	1 x 2
Brescia - Lecce	1
Catanzaro - Cremonese	1 x
Taranto - Bari	1
Vogherese - Veneziamestre	1
Chieti - Lanciano	1

konjske dirke - konjske dirke

zelo težko. Naši favoriti pa so: Peal (skupina 2), Ostra Marina in Phantasm (skupina x).

DIRKA TRIS

V Neaplju bo startalo 24 konj. Naši favoriti: št. 24 Jolly Tilly; št. 21 Durk Hanover; št. 5 Diemadya. Za sisteme: št. 10 Farexon; št. 11 Eurico LB; št. 16 Evoluzione.

totip

1. — prvi	2
drugi	x 1
2. — prvi	1
drugi	x 2
3. — prvi	2
drugi	x 1
4. — prvi	x
drugi	1 2
5. — prvi	x
drugi	1 2
6. — prvi	2 x
drugi	x 2

Nad naslovom
levo papež Pij
XII., desno pa
komunistični
sekretar
Togliatti. Pod
naslovom pa
demokrščanski
lepak, ki je svaril
pred
komunistično
nevarnostjo.

Andreotti še danes ne dvomi: »V kratkem se bomo spomnili zmagovitega De Gasperija iz leta 1948. Tudi mnogi komunisti - zdaj, ko po obtožbah Hruščova in rehabilitaciji Buharina resnica prihaja na dan - bi se z nami vred morali zahvaliti Bogu (zahvaljuje se mu tudi Gorbačov), ker garibaldinska fronta ni zmagala v tisti odločilni bitki.« Tako je zapisal v zadnji številki tednika Europeo v svoji rubriki Block notes. V pikri izjavi prefinjenega in premetenega politika, ki je od prvih povojnih let vselej na vodilnih mestih, je začetiti le del tiste ostrine, ki je bila tako značilna za volilno kampanjo leta 1948, ko so državljani prvič volili za parlament Republike Italije. Bila je, kot pravijo nekatere komentatorji, najdaljša, najostrejša, najbolj negotova in najbolj umazana ter napeta volilna kampanja v Italiji. Z zmago KD in porazom Ljudske fronte pa so bili 18. aprila 1948 postavljeni temelji tiste demokrščanske Italije, ki je po 40 letih še vedno na oblasti. KD je tedaj dobila 48,5 odstotka glasov (13 odstotkov več kot na volitvah za ustavodajno skupščino) in absolutno večino parlamentarcev, Ljudska fronta pa 31 odstotkov, medtem ko sta KPI in PSI na volitvah za ustavodajno skupščino, na katerih sta se predstavili ločeno, zbrali 39,6 odstotka glasov. Ostale stranke so vse nazadovale z edino izjemo Saragatovih socialdemokratov, ki so dobili 7,1 odstotka.

Kaj se je zgodilo? Zakaj je bila Ljudska fronta tako hudo poražena? Zakaj je za izide volitev vladalo tolikšno pričakovanje? Preprosto in nekoliko poenostavljeno rečeno, je Italija tiste dni izbirala in se opredeljevala, na njeno tedanjo izbiro pa je močno vplivala železna zavesa, ki se je tedaj spustila med Zahod in Vzhod. Z izbiro tistih dni se je država odločno opredelila za Zahod in za zavezništvo z ZDA. Od tod tudi pozornost, ki so jo volilni kampanji posvečali zlasti zahodni mediji. »Svet stoji, Italija izbira« je tedaj naslovlil svoje poročilo neki britanski list, ameriške radijske mreže so poslale tedaj v Rim svoje najboljše poročevalce, filmski dnevniki v ZDA so bili polni novic o Italiji, revija Time pa je objavila na naslovni strani De Gasperija, v ozadju pa Italijo, ki jo duši rdeča hobotnica. Nič manjše pozornosti niso Italiji posvečali francoski časopisi, ki so opozarjali, da »vsak Francoz čaka na ta odgovor, ki bo podkrepil njegova upanja ali njegove bojazni. 18. april bo v Evropi odločil meje med komunistično in liberalno civilizacijo. Vendar Francija ne želi nove Prage na alpski meji.«

Že to dokazuje, s kolikšno pozornostjo je Zahod sledil dogajanju v Italiji, v državi sami pa pozornost in napetost nista bili nič manjši. Tako da sta se tudi vljudna in omikana človeka, kot sta bila De Gasperi in Togliatti, obdeleževala z nič kaj vzgojnimi vzdevki. Tako je demokrščanski lider označil komunističnega tekmeča kot »hudiča s kopiti na nogah«, Togliatti pa je koj odvrnil, da »si je dal pribiti na podplate vrsto žeblicev, ki jih bo po 18. aprilu okusil Degasperijev del telesa, ki ga nočem imenovati«. To pa je bil le konec neke kampanje, ki se je začela veliko prej.

Ključni preokret je bil konec leta 1947. 22. decembra tega leta je namreč ustavodajna skupščina po 170 sejah odobrila Ustavo Republike Italije, pet dni pozneje pa je predsednik države

Tudi Primorski dnevnik je bil nedvomno pod vplivom vzdušja tistih dni, čeprav je bil Trst pod Zavezniško vojaško upravo in v mestu ni bilo volitev. Ob prvih še nepopolnih rezultatih je časopis z naslovom v štirih stolpcih na prvi strani s prevelikim optimizmom napovedoval, da »Ljudska fronta vodi«. Dva dni pozneje, ko je postalo jasno, da je levica doživela poraz, pa je Primorski dnevnik citiral Togliattija in v naslovu v treh stolpcih poudaril, da »Prevare in goljufije so omejevale svobodo volivcev«. V poročilu iz Rima pa je čutili, da je bil časopis s srcem in z dušo na stališčih Ljudske fronte. »Fronta je osvojila 182 poslanskih sedežev, torej več, kot so jih imeli 2. junija socialisti in komunisti. To je parlamentarni učinek nad 8 milijonov glasov, ki jih je dal najboljši del italijanskega naroda Ljudski demokrščanski fronti,« je zapisal poročevalec.

Se bolj zanimivo je poročilo o volitvah na Gorškem, ki je tedaj že sodila pod Italijo. »Avtomobili so prevažali bolnike in stare ljudi,« piše v številki 20. aprila, »rešilni vozovi Zelenega križa in bolničarske osebe so imeli polne roke dela. Organizirane so bile posebne ekipe za to delo s strani raznih strank. Najbolj

Strah pred »rdečimi« pomagal De Gasperiju

**K uspehu
zmerne bloka je
odločilno
prispevala Cerkev
Pija XII. Resni
propagandi leve
je zmerna fronta
odgovorila s pravo
ustrahovalno
kampanjo**

VOJMIRO TAVČAR

podpisal prvi izvod. Trenutek je bil slovesen, kazalo je, da je enotnost strank, ki so vodile Odporništvu, dosegla višek. Nekaj dni pozneje pa so se razmere povsem spremenile. De Gasperi je na pritisk ZDA izključil KPI iz vlade, začel se je spopad za volitve, ki so za vrsto let zapečatile usodo Italije. ZDA in zahodni zavezniki so že pred tem dalj časa pritiskali na De Gasperija, naj opusti zavezništvo s socialisti in komunisti, demokrščanski voditelj pa ni hotel tvegati spopada, dokler nista bili podpisani Mirovna pogodba in Ustava, saj se je bal, da bi interni spopad lahko ošibil že itak slabotno Italijo. Ko pa je bila Mirovna pogodba podpisana in ko je delo za oblikovanje Ustave steklo po pravih tirnicah, se je De Gasperi odločil in izključil levičarski stranki iz vlade. Začel se je spopad, ki je dosegel višek v marcu in aprilu leta 1948, ko sta nasprotni si fronti napeli vse sile za propagando in pridobivanje volivcev.

Glavni pobudnik in največji navdušenec za Ljudsko fronto je bil socialistični voditelj Pietro Nenni. »Morda zato,« je pojasnjeval pozneje, »ker sem se zgledoval po francoski izkušnji. Prepričan sem bil, da bomo združeni uspehi.« V svojih spominih pa je socialistični voditelj zapisal, da »hočeš nočeš smo bili prisiljeni nastopiti proti Trumanovi teoriji. Ameriški predsednik je namreč zagovarjal pravico ZDA, da posežejo v dogajanje, in sicer ne samo proti vsakršni spremembi ozemelskega »status quo«, pač pa tudi proti političnim spremembam v posameznih državah. S tem so si ZDA lastile pravico, da postanejo žandar sveta.«

Manj navdušen in previdnejši je bil Palmiro Togliatti, ki se je zavedal, da bi Ljudska fronta lahko postavila pod vprašaj njegovo politiko zavezništva. To se da jasno razbrati iz njegovih posgov tistih dni. Toda iluzija, da bo lahko drugače manevriral, se je kmalu razblinila, saj se je volilni spopad med

Fronto (ki se je predstavila z znakom Garibaldija) in KD hitro spremenil v pravo bitko. In KPI je s svojo organiziranostjo postala dejanski motor Fronte, medtem ko so bili socialisti manj aktivni, tudi ker v PSI niso vsi soglašali s tako izbiro.

Ljudska fronta je osnovala svojo propagando na precej stvarnih parolah, ki so temeljile predvsem na širjenju socialnih pridobitev, skušala je vključiti v svoje kandidatne liste vrsto neodvisnih intelektualcev. Seveda ni manjkalo tudi ostro polemičnih stališč do nasprotnikov. Tako je De Gasperi zaradi tega, ker je v preteklosti bil poslanec v Avstroogrijski monarhiji, v jeziku Ljudske fronte postal von Gasper. Marsikateri propagandist fronte je nasprotnika strašil, da se bliža »dan čoka« (el di del zoc), se pravi dan, ko bodo vsem klerikalcem in desničarjem odsekali glavo.

Propaganda zmerne fronte in predvsem Krščanske demokracije je bila

veliko ostrejša. Na ukaz papeža Pija XII. je eden od voditeljev organizacije Azione Cattolica Gedda organiziral propagandni stroj, ki je tekkel brezhibno in ki je slonel predvsem na strukturi Cerkve. Priznice so v bistvu postale eno od središč širokopotezne propagandne akcije, KD pa je poleg tega angažirala v ZDA najbolj znane propagandista, da je vodil njeno kampanjo. Italijo so preplavili lepaki, ki so opozarjali na rdečo nevarnost, pod kozaškimi kapami so se pojavili okostnjaki, ena od najuspešnejših parol je bila S Kristusom ali proti njemu. Poleg tega pa je zmerni blok odkrito poudarjal, da bodo ZDA ustavile pomoč načrta Marshall in da bo Italija ostala osamljena ter brez hrane, če bodo »prišli rdeči na oblast«. V tedanji volilni kampanji tudi ni manjkalo »čučežev«, Marsikateri kipec Matere božje je zajokal ob možnosti, da bi zmagala levičarska koalicija. »Medtem ko avreola miruje,« je poročal Messaggero, »se zdi obličje madone skoraj živo, prsi se dvigujejo in spuščajo kot pri zadihanemu človeku. Pojav je občasen, opazijo ga pa vsi prisotni.«

V volilnem boju so se odločilno angažirale skupnosti italijanskih izseljencev v ZDA, ki so svojce v Italiji zasipale s pozivi, naj za božjo voljo ne popustijo komunistični nevarnosti, naj gredo na volitve, naj se odločijo za demokracijo. Proti tako naravnemu propagandnemu stroju je kaj malo zaleglo trezno pozivanje Ljudske fronte, ki je poudarjala, da »volitve ne bodo za ali proti Kristusu, za Ameriko ali proti njej, za Rusijo ali proti njej, pač pa se bo na njih odločalo o upravljanju domačih krajev, o poddržavljanju velike industrije, o vprašanju Juga, o problemih torej, ki se jim je buržoazija pol stoletja izogibala...« Zmernemu bloku pa je malo pred volitvami prisločila na pomoč tudi mednarodna situacija. Ravno v tistih dneh so komunisti z orožjem prevzeli oblast na Češkoslovaškem in zrušili Benesovo socialdemokratsko vlado, zahodni zvezniki so objavili tristransko izjavo o usodi Trsta, problem našega mesta je še vedno razburjal italijansko javnost.

V takem vzdušju so šli Italijani 18. aprila na volitve. Utrgal se je dejanski plaz, plaz demokrščanskih glasov, ki ga ni nihče pričakoval. KD, ki je na volitvah v ustavodajno skupščino dobila 35,2 odstotka glasov, je poskočila na 48,5 odstotka, Ljudska fronta pa je dobila komaj 31 odstotkov, medtem ko sta imeli KPI in PSI v ustavodajni skupščini 39,6 odstotka. Nenni je v svojem dnevniku zapisal: »Ne poslušam radia, ne telefoniram v Milan, grem zgodaj spat ob misli, da se naše upanje ne bo uresničilo in ob nevarnosti, da bomo po Italiji črnih straj imeli opravka z Italijo črnih talarjev. Ni dvoma, da smo poraženi.« Togliatti pa je bil, tako poroča Antonio Gambino, manj emotiven in nekoliko bolj skrivnosten. Rodanu, ki je zagrenjeno ocenjeval izide, je rekel, da »to so najboljše rezultati, ki smo jih lahko dosegli. Je že prav tako.«

Italija, kot je v Repubblici ugotovil Gianni Corbi, je tedaj postala demokrščanska. Vendar ravno sedaj, ko plamti polemika o ljudeh, ki so prispevali k ustanovitvi te republike, velja poudariti - tudi v luči dogodkov tistih dni - da se je treba zahvaliti daljnovidnosti in zmernosti Togliattija in De Gasperija, če se je država tedaj izognila državljanski vojni in je ohranila sicer nepopolno, a vendarle vitalno demokracijo.

prebivalstvo njih strankarska in protiljudska politika ne more vplivati.«

Največ preglavic pa je po poročanju PD ustvarjala prisotnost vojakov. »V nekatere vasi,« poudarja časopis, »so pripeljali vojaščino iz mesta. Tako so na primer v Standrežu na voliču št. 30 volili dopoldne samo vojaki, ki jih je bilo več kot sto. Tudi na voliču št. 31, vedno v Standrežu, so dali prednost skoraj izključno vojakom in pozneje, ko so se domačini začeli zaradi tega vznemirjati, je komisija uredila tako, da sta pristopala po dva vojaka in dva civilista. Volilna komisija je intervenirala zaradi nepričakovane navale vojakov, ker se je bilo že bati, da domačini sploh ne bodo utegnili voliti. Nakar so vojake poslali tudi na druga volišča. Ni izključiti, da stoji za tem kakšna druga mahinacija bolj ali manj političnega značaja. Ali se s tem namerava zmanjšati oz. preprečiti učinek volilnih rezultatov, ki bodo brez dvoma dali v slovenskih vaseh absolutno večino Ljudski fronti? Značilno je bilo, kar se je slišalo na standreškem voliču, ko je neki poročnik postrojenim vojakom dal zadnjo injekcijo in jim zabičal: »Ste razumeli? Prečrtajte križ!«

Iz poročanja Primorskega dnevnika

Ste razumeli? Prečrtajte križ!

vneti in zainteresirani so se pokazali pri tem »usmileni« bratje in sestre ter »Azione cattolica«. Ponekod je prišlo celo do prepira, ker so si ti hoteli monopolizirati prevoz in spremstvo bolnikov, ne oziraje se na njih svojce, ki so po zakonu upravičeni nuditi jim spremstvo in pomoč pri izvajanju volilne dolžnosti.«

»Povsod je vladal popoln mir in red, na voličih resnost in tišina. Po splošnem vedenju in razpoloženju ljudi se je videlo, da sprejemajo volivci ta dogodek z največjo resnostjo, da se zavedajo odločilnega pomena volitev za življenje države in naroda. Razveseljivo je dejstvo, da so se najstarejši ljudje, tisti, ki jih nikoli ne vidimo na cesti, vsi udeležili volitev med prvimi tako v mestu kot tudi na deželi.«

»Volilne komisije so pričele z delom v nedeljo ob 6. uri zjutraj, stvarno so volivci začeli

pristopati k skrinjicam okoli 7. ure. Kavarne, gostilne, kinematografi in vsi javni obrati in lokali so bili prvi dan volitev zaprti. Duhovščina pa je izkoristila še nedeljske verske obrede, da je poslednjič zagrozila vernikom, češ da imajo še kakšno uro časa, da se premislijo. V ta namen so imeli maše tudi popoldne, kar do sedaj ni bilo v običajih in zlasti ne ob volitvah. Mestna volišča so bila na veliko in na široko prepletkana z volilnimi proglašimi režimskimi stranke in fašističnega gibanja MSI, kar je v nasprotju z volilnim zakonom in pravili.«

List v nadaljevanju poudarja, da so v slovenskih vaseh sprejeli volitve z največjo resnostjo, da se na podeželju vidi le lepake Ljudske fronte, medtem ko »o lepakih drugih strank ni ne duha ne sluha, ker na slovensko

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

15. aprila 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

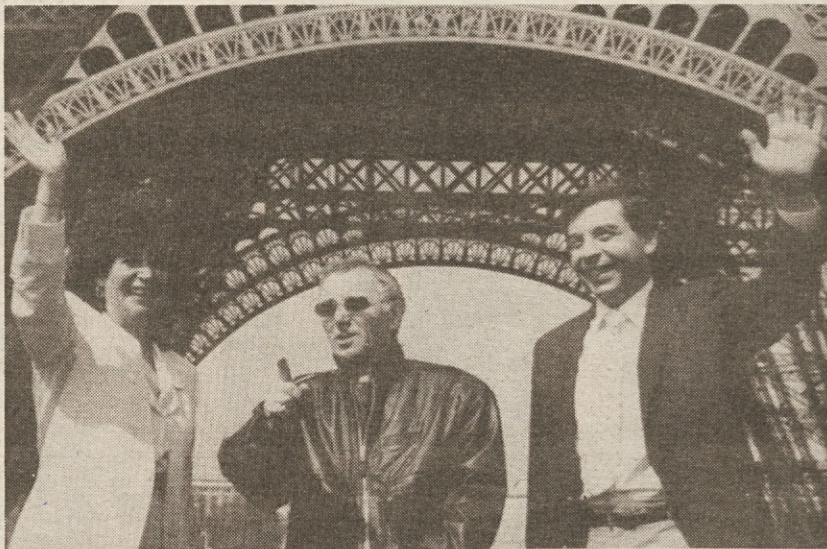
Spet prihaja na dan preživeloro rasistično nasilje V Turinu prejšnjo noč antisemitski atentat

TURIN — Prejšnjo noč je v Turinu zažigalni atentat skoraj uničil neko trgovino s starinskimi pohištvi. Pred antikvariatom so preiskovalci našli letake z antisemitskimi in protizraelskimi gesli. Po atentatu na ugledno turinsko knjigarno »Rosa Luxemburg« je to že drugi antisemitski atentat v piemontskem glavnem mestu. Ob zadnjem zažigalnem atentatu preiskovalci ne izključujejo možnosti, da je šlo za enostaven izsiljevalni atentat mafijskega kova. To domnevo pa izpodbijata tako dinamika kot tudi protizidovski letaki. Že res, da lastnik trgovine ni Žid, a neznanci so se bržkone zmotili v prepričanju, da je večina trgovin s starinami židovskih. To je nedvomno grozljivost, saj dokazuje, da lahko že sam sum sproži bolezenski

antisemitizem, ki se po zadnjih dogodkih izrojeva v nasilni vandalizem.

Nič čudnega torej, da se čuti židovska skupnost ogrožena. Židovska mladinska zveza je včeraj poudarila, da atentat na knjigarno »Rosa Luxemburg« potrjuje strah, da bodo dogodki na Bližnjem vzhodu razbohotili nasilni antisemitizem, ker se v Italiji še vedno zmotno enači židovstvo z izraelsko državo; časopisje pa je vse premalo storilo, da dogodki na Bližnjem vzhodu ne bi sprožili tlečega antisemitizma. Poslanec PSI Francesco Colucci pa je pri predsedniku vlade zahteval, naj takoj sprejme ukrepe, tako da bi v kralji zatrl pojav antisemitskega rasizma, ki s svojim nasiljem obuja tragične in dramatične strahove preteklosti.

500 milijonov v 20 letih

John in Allison Benchivenga iz Brooklyna simbolizirata petstomlilijontega tujega turista, ki je obiskal Pariz od leta 1968 do danes. Z njima je Charles Aznavour (Telefoto AP)

Manjša proizvodnja večji izvoz

BEOGRAD — Industrijska proizvodnja v Jugoslaviji je bila v prvem četrtletju letošnjega leta za 0,8 odstotka manjša kot v istem obdobju lani. Toda prejšnji mesec so zabeležili določeno izboljšanje, so povedali novinarjem na včerajšnji konferenci v mednarodnem tiskovnem centru predstavniki zveznega zavoda za statistiko.

V primerjavi s februarjem je bila industrijska proizvodnja v mesecu marcu večja za 9,1 odstotka.

Statistika je tudi zabeležila, da je Jugoslavija od začetka letošnjega leta do 11. aprila izvozila blago v vrednosti 3,24 milijarde dolarjev, kar je za 30,3 odstotka več kot v istem času lani. Istočasno se je uvoz zmanjšal za 1,4 odstotka in tako je njegova pokritost z izvozom dosegla 108,6 odstotka. Lani v istem času je bila pokritost uvoza z izvozom nekaj večja od 82 odstotkov.

Ob obisku Aquinove na Kitajskem se na Filipinih bojijo prevrata

MANILA — Filipinska predsednica Cory Aquino se je včeraj podala na tridnevni obisk v Hongkong in LR Kitajsko. S kitajskimi državniki se bo pogovarjala o dvostranskih trgovinskih odnosih, pri katerih so Filipini že leta v veliki pasivi zaradi precejšnjega uvoza kitajske nafte. Vrednost celotne menjave je lani dosegla 300 milijonov dolarjev, pri tem pa je kitajski del znašal več kot dve tretjini. Velja tudi omeniti, da vrednost menjave hitro narašča, Aquinova pa si bo prizadevala, da se dogovori za tako trgovinsko sodelovanje, ki bo prispevalo k večjemu ravnovesju deležev obeh držav.

V Pekingu pa bo govor tudi o medsedbojnih odnosih med državama. Filipinska predsednica je zagovornik okrepitev stikov z LR Kitajsko. Vzrokov je prav gotovo več, eden od glavnih pa je tudi ta, da želi s tem preprečiti

kakršno koli pomoč LR Kitajske filipinskim komunističnim gverilcem.

Toda odhod Aquinove iz države je povzročil precej preglavic doma. Filipinska vojska je še okrepila stanje pripravljenosti, ker se bojijo, da bi lahko bivši polkovnik Gregorio Honasan, imenovan Gringo, izkoristil odsotnost Aquinove za poskus državnega udara.

Tokrat ni prvič, da govorijo o možnosti državnega udara. Že pred 18 meseci, ko se je filipinska predsednica mudila na Japonskem, naj bi državni udar poskušal tedanji obrambni minister Juan Ponce Enrile, ki je bil zaradi tega odstavljen. Do novega poskusa prevrata pa je prišlo septembra lani, ko je prav Gregorio Honasan vodil upor. Takrat je bilo 53 žrtev, Honasana pa so prijeli in zaprli. Toda Gringo je na predvečer velike noči uspel pobegniti, na Filipinih pa so se začele širiti vesti o možnem prevratu.

Glej jih, veledeževnike!

Avstralka na sliki nam predstavlja deževnike velikane iz Gippslanda, ki jim pravijo tudi grgrajoči deževniki, ker menda res grgrajo (Telefoto AP)

Proti mamilom milijardne vsote

WASHINGTON — Ameriški senat je namenil 2,6 milijarde dolarjev (približno 3200 milijard lir) boju proti mamilom. Odlok so podprli tako republikanci kot demokraci, ki so vsi glasovali za. Po ameriškem zakonu je moral predsednik Reagan dati vprašanje mamil »naslov« predmeta z absolutno prednostjo.

Milijarde dolarjev bodo služile predvsem za krepitev preventivne dejavnosti in finansiranje protimamilske agencije DEA.

Ti presneti računalnik

LONDON — Britanski vojaški mornarici so zvezde očito ne-naklonjene. Pred dnevi je obkrožila svet vest, da so povsem narobe zgradili podmornico, zdaj pa menda kaže, da tudi s fregatami »typo 23« nekaj ni v redu.

Po pisanju dnevnika Independent naj bi žalostno propadlo načrtovanje revolucionarnega računalnika, ki bi moral ubraniti fregato vseh morebitnih napadov. Britanci so morali zato opustiti načrt, pa čeprav jih je že stal 30 milijonov šterlingov.

Kobilicam še niso kos

ALŽIR — Povišanje temperature in topli saharški vetrovi so poskrbeli za izredno neprijeten obisk kobilic. V Alžiriji se že tri mesece borijo proti požrešni žuželki, prav te dni pa je število nepovabljenih gostov tako naraslo, da je v državi zavladalo pravo izjemno stanje.

V boj proti kobilicam so se Alžirci podali s 44 posebnimi letali, z nekaj sto posebnimi tovornjakovi in s hektolitri strupa, žuželke pa zaenkrat še niso uspeli odgnati.

Daj, zapleši, kosmatinec

Charles Crosby iz Minneapolisa in njegov medo Thor se bosta morala seliti, ker ju sosedi nimajo radi, pa čeprav sta oba izvrstna plesalca... (AP)

Referendum o ustavi možen

LJUBLJANA — Slovenska ustavna komisija je ugotovila, da je referendum o spremembi državne ustave s pravnega vidika možen. O njegovi izvedbi bo odločal slovenski parlament. Pri tem bo moral upoštevati javno razpravo o ustavnih spremembah v Sloveniji in pa to, koliko bodo slovenska stališča upoštevana v zvezni ustavni komisiji (ki odloča o pregledovanju in zato lahko predlaga tudi takšne ustavne spremembe, ki bi bile za Slovenijo nesprejemljive).

Referenduma pa ne bo, vse dokler ne bo dan končni predlog ustavnih sprememb (Društvo slovenskih pisateljev in večje število državljanov zahtevajo, naj bo takoj).

D. V.

Kmetje grozijo z množičnim samomorom ker jim svečenik hoče odvzeti zemljo

BANGKOK — Ko se običajno mirni in vedno nasmejani Tajci razburijo zaradi krivic, je navadno ogenj v strelu, da jo prej ali slej kdo skupi. V tej državi »večnega nasmeška« pa je kot drugje v tropskem pasu in domala povsod v svetu prav za kmete značilno, da se v svojih groznjah ne šali.

Nič čudnega torej, da so posebne enote varnostnih sil nekaj dni dežurale pred nekim mostom in veleblagovniško stolpnico v Bangkoku. Kmetje iz neke vasi v pokrajini Pathum Thani so namreč napovedali množični samomor, če ne bodo oblasti preprečile krajevni budistični sekta, da jim odvzame njihovo zemljo. Kakih sto kmetov je to grozilo poskusilo tudi uresničiti, a so jim varnostne sile in gasilci to preprečili.

Vse se je začelo, ko je glavni svečenik templa neke neuradne budistične sekte v Dhamma-

kayu ukazal kmetom, naj zapustijo zemljo, ki jo nekateri že 40 let obdelujejo. Že res, da je zemlja po vsem sodeč last svetišča, a ker te lastnine niso svečeniki desetletja izvajali, tako da sta že dve generaciji kmetov obdelovali zemljo v prepričanju, da je njihova, bi morale oblasti podpreti kmete. A kaj, ko je zemlja »sveta«, da se posvetne oblasti nerade pečajo s takimi posli.

V žerjavico po kostanj bi moral sedaj iti vrhovni poglavar tajskih budistov, ki se pa otepa tega nevhvaležnega posla, ker ne bi hotel sprožiti »verskega« spora med uradnimi in neuradnimi budisti. Tajsko javno mnenje odkrito podpira boj kmetov, saj se dobro zaveda nerešenih lastninskih vprašanj. Glavnih svečenikov, kot je That-tachivo, ki jim je bolj pri srcu zemlja kot duše vernikov, je namreč na Tajskem kar precej.

Še ena ugledna žrtev južnoafriških morilcev

LUANDA — Južnoafriški beli odvetnik Albie Sachs je deveta žrtev atentatov, ki so jih neznanci izvedli v prvih treh mesecih letošnjega leta proti vidnejšim predstavnikom Afriškega državnega kongresa, ki se bori proti apartheidu. Vest je sporočila mozambiška tiskovna agencija AIM.

Tiskovna agencija AIM med drugim poroča o nekaterih zanimivih podatkih, ki bi lahko odločno pripomogli, da bi prišli na sled krivcem teh krvavih dejanj. Londonska policija je namreč pred nekaj dnevi našla na domu Dirka Stoffberga spisek dvajsetih imen, med katerimi je tudi Sachsovo. Zdi se, da je to seznam oseb, ki bi jih morali ubiti člani južnoafriške t. i. Z-skupine, ki deluje pod vodstvom južnoafriške državne tajne službe

in je zadolžena, da obračunava s člani Afriškega državnega kongresa.

Britanske oblasti niso žal obvestile mozambiških policijskih organov, da je bilo na tem spisku tudi odvetnikovo ime. Člani Z-skupine tokrat niso zadeli v črno, saj so odvetnika Sachsa le hudo ranili. Tempirana bomba, ki je eksplodirala v trenutku, ko je odvetnik stopil v lastni avtomobil, je bila pritrjena na spodnjem delu vozila. Kljub močni eksploziji pa je pločevina avtomobila nekoliko obvarovala nesrečnega Sachsa, ki so ga takoj zatem prepeljali v bližnjo bolnišnico.

Južnoafriški rasistični režim je več let grobo ravnal s Sachsom, ki se je odločno bori proti apartheidu. Napisal je tudi več knjig,

v katerih opisuje dramatični južnoafriški položaj. Njegova najbolj znana knjiga je Dnevnik izgnanstva Albia Sachsa, v kateri na prepričljiv način prikazuje trpljenje, ki ga je doživel, ko ga je preganjala južnoafriška rasistična policija.

Mozambiška vlada je za atentat obtožila južnoafriško tajno službo. Z-skupino vsekakor sestavljajo profesionalni morilci, ki se poslužujejo najodobnejšega orožja pri lastnih »podvigih«. Predstavnik mozambiške vlade je to zadnjo eksplozijo povezal z nedavnimi atentati v Lusaki, Bulavaju, Masereu, Gaboronu in Parizu, v katerih so izgubili življenje številni predstavniki afriškega državnega Kongresa.